

**Powiatowa
Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
w Kłobucku**

**OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI
EPIDEMIOLOGICZNEJ
W POWIECIE KŁOBUCKIM
W ROKU 2019**

SPIS TREŚCI:

WSTĘP.....	3
I. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE KŁOBUCKIM	4
II. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOSTCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU.....	16
III. OCENA STANU SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH ORAZ OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	25
IV. OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA.....	32
V. OCENA SANITARNA KĄPIELISK	33
VI. OCENA STANU SANITARNO – TECHNICZNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZAKŁADACH NAUCZANIA I WYCHOWANIA	34
VII. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU NAD WARUNKAMI PRACY W ZAKŁADACH PRACY.....	37
VIII. OCENA STANU SANITARNEGO MIAST I GMIN W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	39
IX. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO –ZDROWOTNA W 2019 ROKU	45

WSTĘP

Powiat kłobucki położony jest na północy województwa śląskiego, na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej.

Łączna powierzchnia powiatu wynosi **889 km²**. Jest oddalony od Katowic – stolicy województwa – o ok. 100 km.

W skład powiatu wchodzi **9 jednostek administracyjnych** (2 miasta/gminy - Kłobuck i Krzepice oraz 7 gmin – Panki, Przystajń, Wręczyca, Miedźno, Opatów, Lipie, Popów). Powiat liczy obecnie ok. 85 tysięcy mieszkańców.

W ewidencji obiektów nadzorowanych przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Kłobucku znajdowało się wg stanu na dzień 31.12.2019 r. – **1355** obiektów podlegających kontrolom sanitarnym.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kłobucku jest promowanie zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego, a także nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody.

Realizacja powyższego celu następuje poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno sanitarnymi jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt i pomieszczenia w których są udzielane świadczenia zdrowotne

- wykonywanie powyższych zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

I. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE KŁOBUCKIM

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie kłobuckim w 2019 roku

W 2019 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Kłobucku prowadziła nadzór nad profilaktyką oraz zwalczaniem chorób zakaźnych poprzez analizę zgłoszeń i zachorowań na choroby zakaźne. Czynnie brała udział w realizacji programu profilaktyki zakażeń szpitalnych prowadząc kompleksowy nadzór bieżący nad działaniami przeciwepidemicznymi prowadzonymi w zakładach opieki zdrowotnej w celu ustalenia źródeł i dróg transmisji drobnoustrojów. W odniesieniu do chorób zakaźnych i infekcyjnych, którym można zapobiegać poprzez czynne uodpornienie populacji stosowane były obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne wynikające z Programu Szczepień Ochronnych realizowane w punktach szczepień nadzorowanych przez Inspekcję Sanitarną. W związku z odnotowywaniem zachorowań na groźne choroby zakaźne oraz wobec nadal aktualnych innych zagrożeń epidemiologicznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku opracował nowe formy współpracy z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego, Policją, Strażą Pożarną oraz Inspekcją Weterynaryjną.

Analizę sytuacji epidemiologicznej powiatu kłobuckiego w 2019 roku przeprowadzono w oparciu o zgłoszone i zarejestrowane choroby zakaźne figurujące w rejestrach Powiatowej Stacji Sanitarnej Epidemiologicznej w Kłobucku. Wykorzystano również raporty o zachorowaniach na niektóre choroby zakaźne oraz dane z druków MZ 55 dotyczące zachorowań na grypę. W 2019 roku zarejestrowano **4319 zachorowań** na choroby zakaźne objęte obowiązkiem zgłaszania. W porównaniu z rokiem 2018 (3418 zachorowań) nastąpił wzrost liczby zachorowań - o 26,36 %. Wzrost ten dotyczył przede wszystkim zachorowań na grypę.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące wybranych chorób zakaźnych w latach 2010-2019 zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w latach 2010-2019

Lp	Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Salmonellozy – zatrucia pokarmowe - posocznica	15 0	23 0	14 1	8 1	26 0	19 0	20 0	8 0	26 0	13 0
2.	Salmonellozy – zakażenia pozajelitowe	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Czerwonka bakteryjna	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
4.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe - ogółem - w tym dzieci do lat 2	32 21	23 9	28 14	35 12	31 12	35 19	35 14	36 10	41 10	37 17
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe - ogółem - w tym dzieci do lat 2	87 48	74 37	76 33	77 31	108 41	94 50	101 42	109 41	89 28	127 51
6.	Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - ogółem w tym dzieci do lat 2	15 5	5 1	18 6	36 5	39 8	35 6	77 10	52 7	45 8	51 7
7.	Krztusiec	5	16	9	2	16	7	9	6	7	7
8.	Szkarlatyna	10	21	23	25	18	15	19	34	19	33

9.	Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu w tym wywołane przez: - inne bakteryjne -wirusowe	2 2	2 2	1 4	1 3	4 2	1 0	3 1	6 1	1 4	1 2
10	Inwazyjna choroba meningokokowa - w tym - -zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu -posocznica -inna określona i nie określona	1 0 1 0	0 0 0 0	0 0 0 0	1 0 1 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0
11	Borelioza (choroba z Lyme)	14	27	25	26	28	15	20	20	26	26
12	Pokąsanie przez zwierzęta ilość osób zaszczepionych p/wściekliznie	10	10	8	15	10	14	7	9	11	14
13	Ospa wietrzna	612	411	594	458	867	308	366	591	491	283
14	Różyczka	0	2	4	170	24	8	12	7	1	0
15	WZW typu A WZW typu B przewlekłe, ostre WZW typu C potwierdzone WZW mieszane B+C	1 1 5 0	0 0 2 0	0 2 0 3	0 1 3 0	0 16 12 0	0 10 18 0	0 9 14 1	6 9 20 0	38 10 17 0	3 8 8 0
16	Świnka	3	9	7	11	11	7	8	2	9	3
17	Tęžec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Gruźlica	22	23	23	20	27	20	12	10	8	10
19	Zachorowania grypopodobne	18	538	70	1361	72	1071	459	1972	2489	3556
20	Grypa ogółem w tym dzieci 0-14 lat	0	1 A/H1 N1	0	0	0	0	0	0	0	1
21	Listerioza	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0
22	Ostre porażenie wiotkie u dzieci do lat 14	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
23	Odra	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4

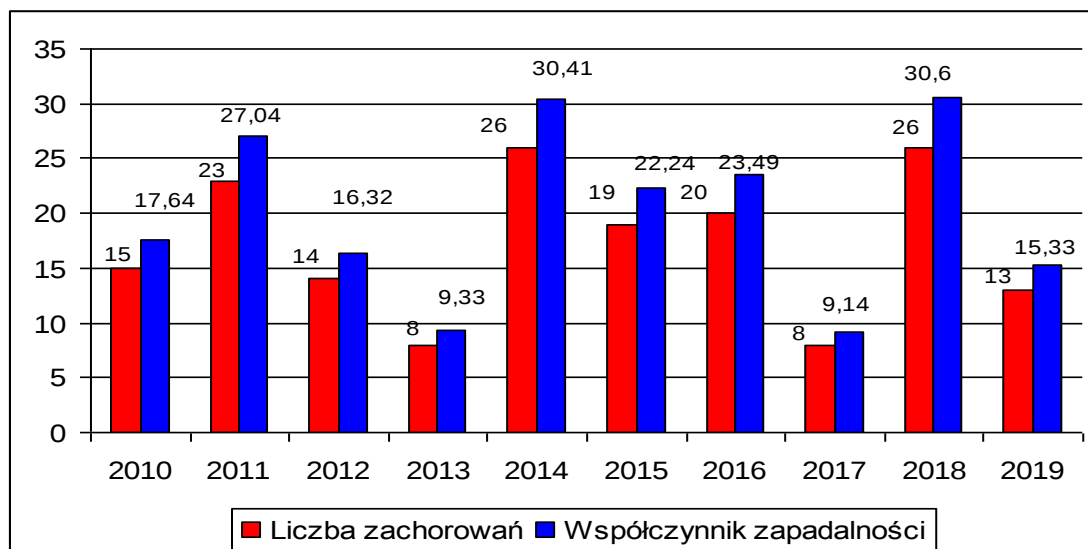
Choroby układu pokarmowego

Do chorób szerzących się drogą pokarmową należą między m.in.: salmonellozy, bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Escherichia coli*, *Campylobacter*, *Clostridium difficile* oraz wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, adenowirusy i norowirusy. Różnorodność czynników etiologicznych to efekt poprawiającej się diagnostyki laboratoryjnej chorób układu pokarmowego.

W 2019 r. zarejestrowano spadek liczby zachorowań na salmonellozy – z 26 przypadków w 2018 r. do 13 zachorowań w 2019 r. Były to zachorowania rozproszone, nie zarejestrowano ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego.

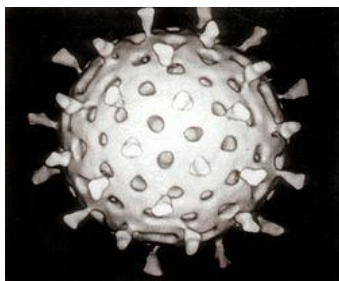
ANALIZA ZACHOROWAŃ NA SALMONELLOZY W LATACH 2010-2019

(Zapadalność liczona na 100 000 mieszkańców na wybrane choroby zakaźne w latach 2010-2019 przedstawiono w formie wykresów graficznych).

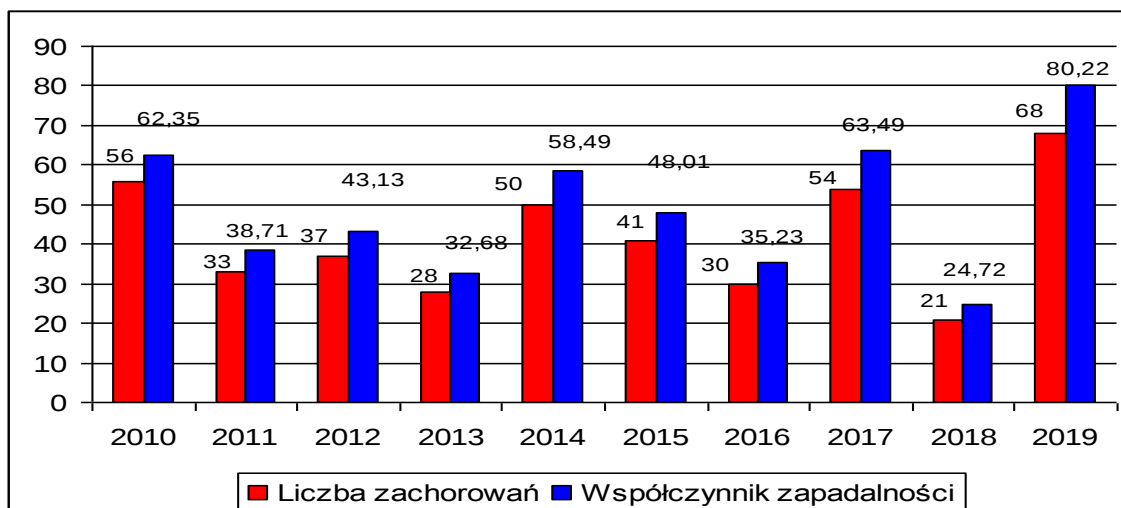
Dominującym serotypem zakażeń pokarmowych była *Salmonella enteritidis*. Zachorowania te stanowiły 69,23 % wszystkich salmonelloz. Innym serotypem, który stwierdzono w 2019 r. była *Salmonella agona*, *coelu*, *kentucky* i *schleschein*. Odsetek hospitalizowanych osób zakażonych odzwierzęcymi pałeczkami *Salmonella* był wysoki i wynosił 76,92%.

Ponadto wg stanu na dzień 31.12.2019 r. zarejestrowanych było 6 osób będących nosicielami odzwierzęcych pałeczek *Salmonella*. Zarejestrowane przypadki są nosicielami *Salmonella enteritidis* - 5 przypadków oraz *salmonella kentucky* - 1 przypadek.

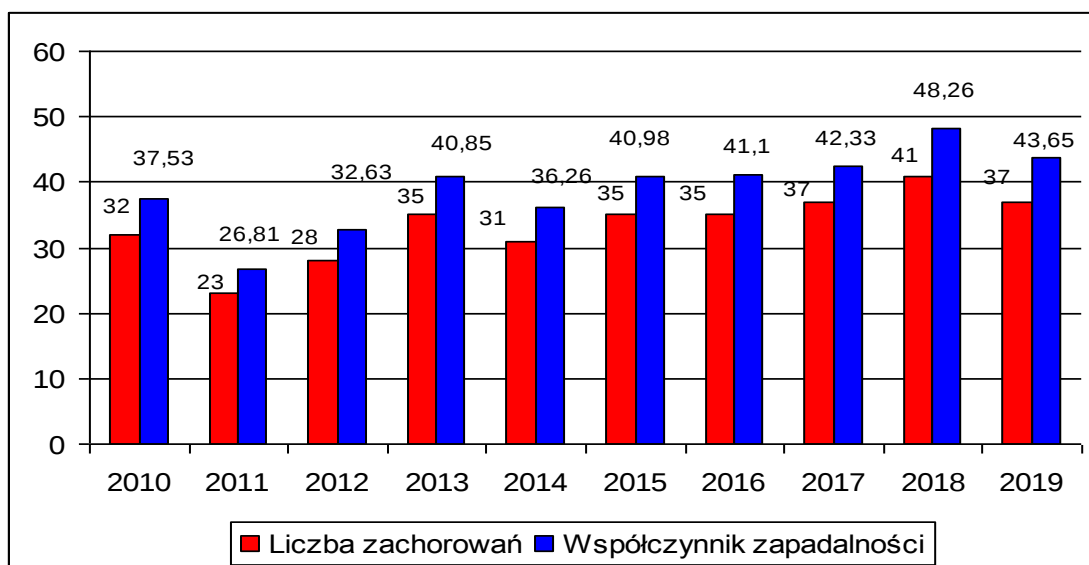
W roku 2019 zaobserwowano wzrost liczby zakażeń jelitowych wywołanych przez wirusy, z 89 w 2018 r. na 127 w 2019 r. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane były między innymi przez rotawirusy. Zachorowania te stanowiły 53,54 % wszystkich jelitowych zakażeń wirusowych.

ANALIZA ZACHOROWAŃ WYWOŁANYCH PRZEZ ROTAWIRUSY W LATACH 2010-2019

Nieznacznie spadła liczba zachorowań na bakteryjne zakażenia jelitowe. Były one spowodowane głównie przez *Escherichia coli* biegunkotwórczą (4 przypadki) i *Clostridium difficile* (10 zachorowań), w 22 zgłoszonych przypadkach nie określono czynnika chorobotwórczego.

ANALIZA ZACHOROWAŃ WYWOŁANYCH PRZEZ INNE BAKTERYJNE ZAKAŻENIA JELITOWE W LATACH 2010-2019

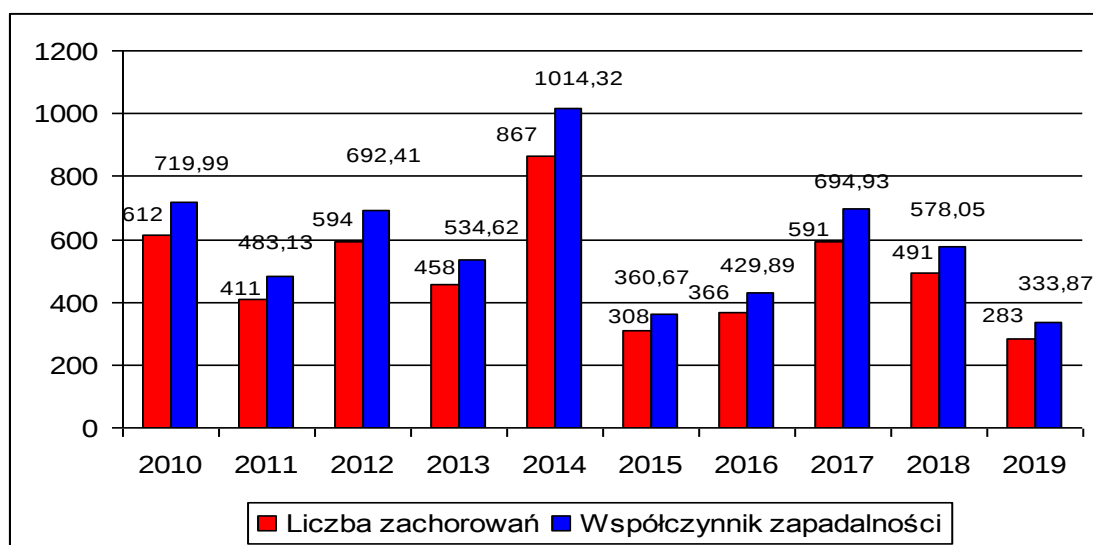

Ponadto zgłoszono 51 biegunek i zapalenia żołądkowe - jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Do zakażeń i zatruc pokarmowych zarówno u dorosłych, jak i dzieci do lat 2 o etiologii wirusowej, bakteryjnej i nie ustalonej dochodziło najczęściej w środowisku domowym.

Choroby zakaźne wieku dziecięcego

Do tej grupy chorób zalicza się m.in.: ospa wietrzna, nagminne zapalenie przyusznic (świnka), krztusiec, odra, różyczka, płonica, czyli choroby przenoszone drogą kropelkową. Przeciwno wielu chorobom zakaźnym wieku dziecięcego prowadzone są obowiązkowe szczepienia ochronne.

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA OSPĘ WIETRZNĄ W LATACH 2010-2019

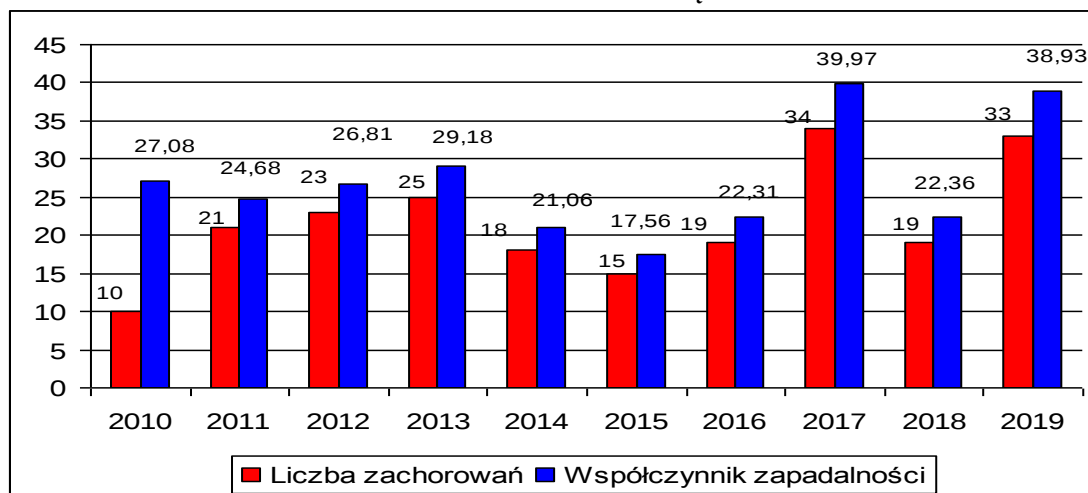

W 2019 r. nastąpił spadek zachorowań na ospę wietrzną z 491 zachorowań w 2018 r. na 283 zachorowania w 2019 r., gdzie współczynnik zapadalności wyniósł 333,87.

Zdecydowana większość zachorowań dotyczyła osób do 14 roku życia. Z powodu powikłań w wyniku zachorowania na ospę wietrzną hospitalizowano 4 osoby.

Po znacznym spadku zachorowań na płonice w 2018 r. nastąpił wzrost zachorowań z 19 na 33 w 2019r., gdzie współczynnik zapadalności wyniósł 38,93.

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA PŁONICĘ W LATACH 2010-2019

Na tym samym poziomie jak w roku ubiegłym utrzymują się zachorowania na krztusiec (7 przypadków). Strategia zwalczania krztuśca polega na prowadzeniu powszechnych szczepień u dzieci i młodzieży zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. W 2016 r. do obowiązkowych szczepień przeciwko krztuścowi wprowadzono drugą dawkę przypominającą dla młodzieży w 14 roku życia.

Liczby zachorowań pozostałych chorób zakaźnych wieku dziecięcego tj.:

- **odra** – w 2018 r. zarejestrowano 2 podejrzenia zachorowania na odrę, nie rejestrowano zachorowań w 2016 r. i w 2017 r.

W 2019 roku zarejestrowano 5 podejrzeń zachorowań na odrę, z czego wykazano 4 przypadki w meldunkach MZ 56. Dwa zachorowania były potwierdzone laboratoryjnie, jeden prawdopodobny powiązany epidemiologicznie oraz jeden możliwy. Wśród zgłoszonych zachorowań zarejestrowano jeden przypadek, który był odwołany - odrę wykluczył ujemny wynik badania laboratoryjnego. Zachorowało dwóch mężczyzn (1 i 39 lat) i dwie kobiety (1 i 52 lata).

- **świnka** – 3 zachorowania w 2019 r., 9 zachorowań w 2018 r., 2 przypadki w 2017 r., 8 zachorowań w 2016 r.

- **różyczka** - w 2019 r. nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę, 1 zachorowanie w 2018r., 7 zachorowań w 2017 r., 12 przypadków w 2016 r.

Odra i różyczka to choroby objęte przez Światową Organizację Zdrowia programem eliminacji.

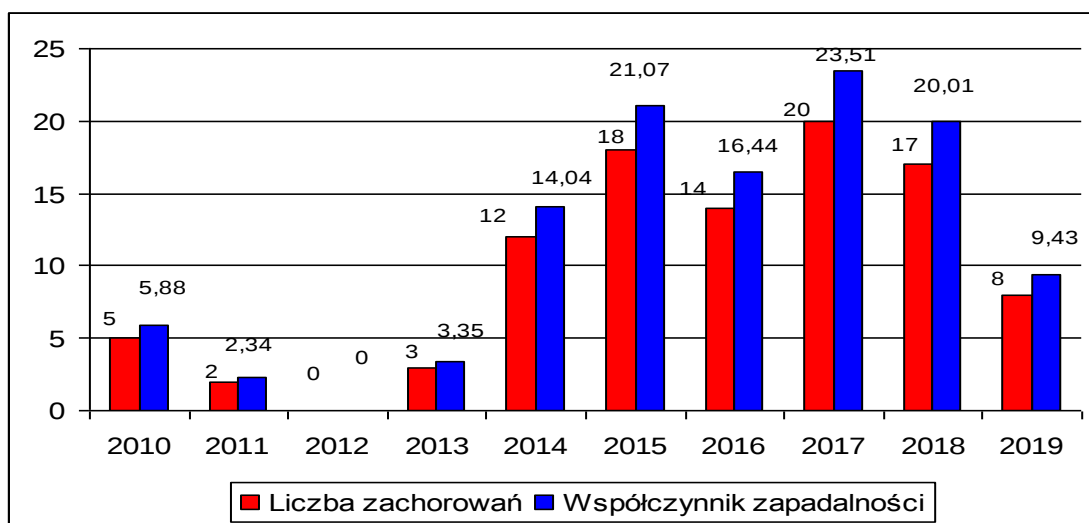
Wirusowe zapalenie wątroby (wzw A, wzw B, wzw C)

Na terenie Polski od 2017 r. (3072 zachorowania) obserwuje się gwałtowny i niepokojący wzrost liczby zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A)**. W 2017 r. zarejestrowano 6 zachorowań w powiecie kłobuckim. W 2018 r. na terenie powiatu kłobuckiego na wirusowe zapalenie wątroby typu A zachorowało 38 osób.

W 2019 r. na terenie powiatu kłobuckiego na wirusowe zapalenie wątroby typu A zachorowały 3 osoby, 2 mężczyzn (18, 21 lat) i 1 kobieta (42 lata).

Wirusowe zapalenie wątroby typ B i C szerzą się głównie poprzez krew wskutek zabiegów medycznych (przetaczania krwi, przeszczepów narządów), zabiegów niemedycznych (tatuże, przekłuwanie uszu, akupunktura) oraz drogą seksualną. Wirusowe zapalenie wątroby typ C od 2009 roku do 2014 roku zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego klasyfikowane były wg definicji z 2005 (objawowe) oraz wg definicji z 2014 (bezobjawowe, p/ciała HCV potwierdzone testem). Od 2015 roku w meldunku MZ 56 wykazywane są tylko przypadki zachorowań spełniające definicję z 2014 roku czyli posiadające potwierdzenie testem laboratoryjnym molekularnym.

ANALIZA ZACHOROWAŃ WZW TYP C WG DEFINICJI Z 2014 ROKU W LATACH 2010-2019

Z analizy wykresu obserwujemy spadek zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typ C wg definicji z 2014 r. - z 17 w 2018, na 8 w 2019 r.

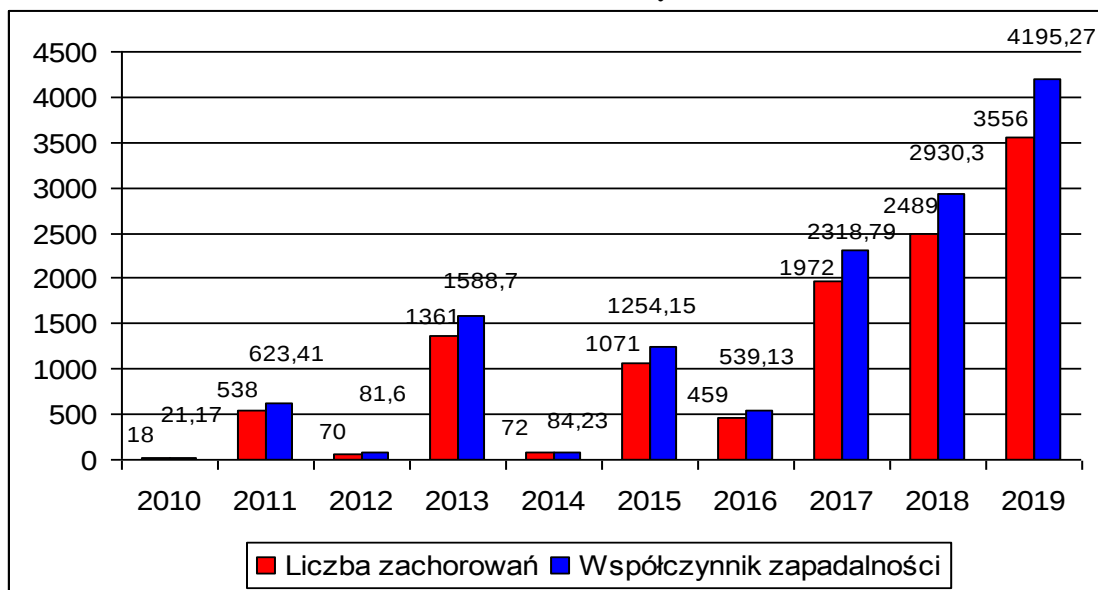
HCV są rozpoznawane często w trakcie przesiewowych badań laboratoryjnych wykonywanych z innych powodów (krwiodawcy, kobiety w ciąży). Zidentyfikowane przypadki to także konsekwencja szerszej diagnostyki serologicznej tych zakażeń. Z uwagi na brak metod zapobiegania zakażeniom HCV w drodze szczepień ochronnych szerzeniu się zakażeń można zapobiec na drodze wdrażania i utrzymania wysokich standardów higieniczno-sanitarnych wykonywanych świadczeń zdrowotnych oraz zabiegów o charakterze niemedycznym przebiegającym z naruszeniem ciągłości tkanek. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kłobucku prowadzi nadzór nad nosicielami wirusa wzw typu B i C. W 2019 r. zarejestrowano 8 nosicieli HBV podobnie jak w 2017, 2016 i 2015 roku. Osoby z otoczenia nosicieli HBV, a także osoby zakażone wirusem HCV kierowane były na szczepienia przeciwko wzw typu B.

Zachorowania na grypę i zakażenia grypopodobne

Na terenie powiatu kłobuckiego monitorowana jest sytuacja epidemiologiczna zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne na podstawie raportów przysyłanych przez placówki medyczne. Na całkowitą liczbę zachorowań na grypę oraz infekcje grypopodobne składają się zachorowania występujące szczególnie w okresie jesienno-zimowym oraz zimowo-wiosennym należące odpowiednio do jednego sezonu epidemicznego.

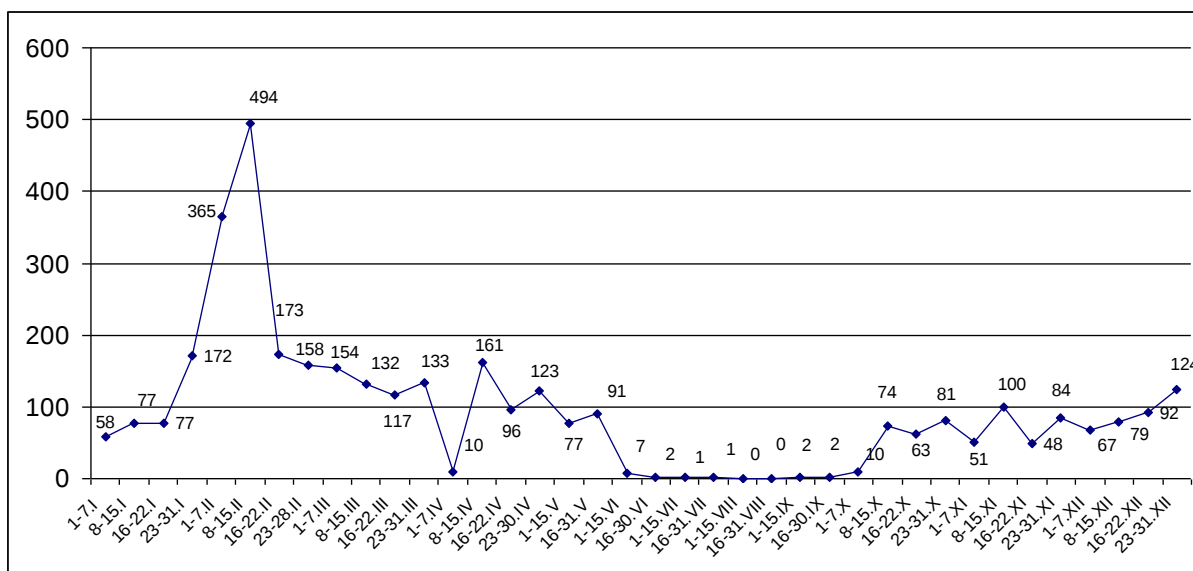
W powiecie kłobuckim w 2019 r. zarejestrowano (wg MZ 55) **3556 przypadków zachorowań** na gripę, współczynnik zapadalności wyniósł 4195,27.

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA GRYPĘ W LATACH 2010-2019

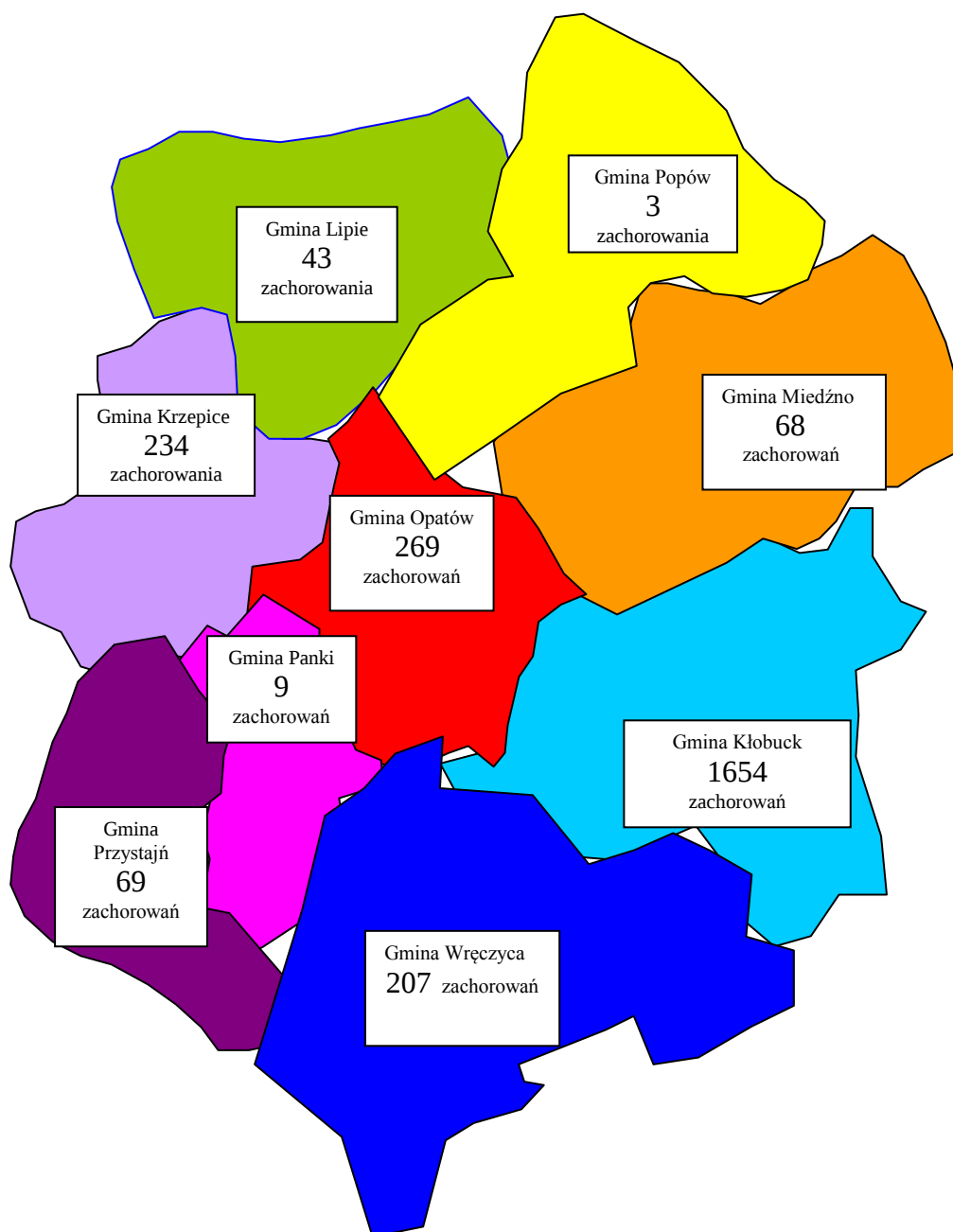
W porównaniu z rokiem 2018 nastąpił wzrost liczby zachorowań z 2489 na 3556.

SEZONOWA LICZBA ZACHOROWAŃ NA GRYPĘ W POWIECIE KŁOBUCKIM W 2019 ROKU

W 2019 roku szczyt zachorowań zanotowano od 01.02.2019-15.02.2019, wówczas zarejestrowano 859 zachorowań na gripę, co stanowiło 24,% ogółu zachorowań

**ANALIZA LICZBOWA ZACHOROWAŃ NA GRYPĘ
W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH W 2019 ROKU**

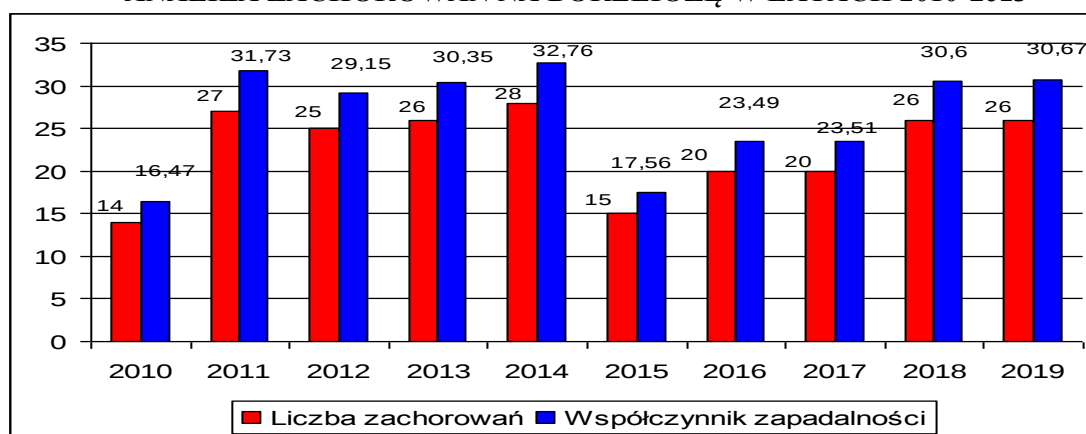

Z analizy danych wynika, że najwięcej zachorowań na grypę i przypadki grypopochodne wystąpiło wśród mieszkańców gminy Kłobuck, Krzepice oraz Opatów. 10 przypadków wymagało hospitalizacji. Powodem hospitalizacji były objawy ze strony układu oddechowego u 9 osób, natomiast u jednej osoby ze strony układu krążenia, u której stwierdzono obecność materiału genetycznego wirusa grypy typu A. Pozostałe zachorowania przebiegały bez powikłań.

Inne choroby zakaźne

Zachorowania na boreliozę w stosunku do 2018 roku utrzymują się na tym samym poziomie - po 26 przypadków.

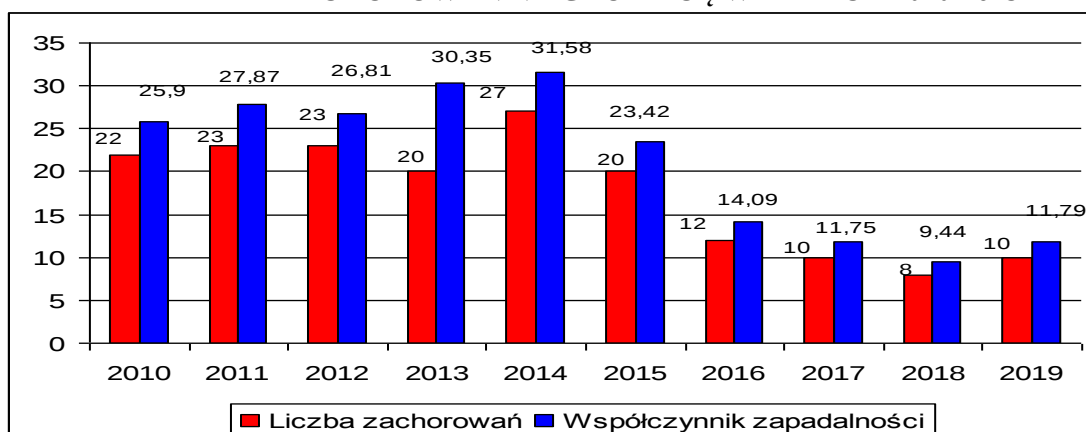
ANALIZA ZACHOROWAŃ NA BORELIOZĘ W LATACH 2010-2019

W 2019 r. w powiecie kłobuckim zarejestrowano 26 przypadków, w tym 25 potwierdzonych zachorowań na boreliozę – współczynnik zapadalności wyniósł 30,67. Objawy charakterystyczne dla wczesnej fazy boreliozy - rumień wędrujący wystąpił u 25 osób. Zarejestrowano jeden przypadek zachorowania na neuroboreliozę u mężczyzny lat 46. Dwa zachorowania wymagały hospitalizacji, pozostali pacjenci pozostają w leczeniu ambulatoryjnym. Należy podkreślić, iż nie wszystkie przypadki zarejestrowane jako borelioza w 2019 roku kwalifikowały się do wykazania w meldunku MZ 56, gdyż po przeprowadzeniu 24 dochodzeń epidemiologicznych objawy boreliozy nie spełniały definicji przypadku prawdopodobnego ani potwierdzonego

Od roku 2002 Państwowa Inspekcja Sanitarna czynnie uczestniczy w realizacji Narodowego Programu Zwalczania Gruźlicy poprzez rejestrację zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na tę chorobę, opracowanie ognisk gruźlicy, dokładne ustalanie kontaktów, a przede wszystkim pełnienie nadzoru epidemiologicznego nad osobami chorymi i osobami z kontaktu. W 2019 roku w porównaniu do roku 2018 nastąpił wzrost zachorowań z 8 do 10, współczynnik zapadalności wyniósł 11,79. U 6 chorych potwierdzono badaniem bakteriologicznym bezpośrednim (BK+). W pozostałych 4 przypadkach została potwierdzona gruźlica nieprątkująca. Było to 8 mężczyzn oraz 2 kobiety. Wszystkie zachorowania na gruźlicę były hospitalizowane. Osoby z kontaktu z chorymi są obejmowane nadzorem przez lekarzy podstawowej opieki.

ANALIZA ZACHOROWAŃ NA GRUŻLICĘ W LATACH 2010-2019

Dopalacze

Ze względu na obserwowane niepokojące zjawisko nadmiernego korzystania z dopalaczy przez młodzież, od 2010 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna w Kłobucku prowadzi systematyczne, wzmożone działania edukacyjne pod hasłem "Dopalacze - Wypalacze - groźne narkotyki". Sekcja Epidemiologii od 2013 roku współpracuje z podmiotami leczniczymi zgłaszającymi do PSSE w Kłobucku podejrzenia zatruc środków zastępczymi - dopalaczami.

W 2013 roku nie odnotowano zatruc środkami zastępczymi.

W 2014 roku zarejestrowano 2 podejrzenia zatruc środkami zastępczymi u mężczyzny lat 16 oraz kobiety lat 20.

W 2015 roku zgłoszono 6 zatruc środkiem zastępczymi u mężczyzn lat 16,17,18,22,31,32.

W 2016 roku zgłoszono 2 zatrucia środkami zastępczymi u mężczyzn mających po 20 lat.

W 2017 roku zgłoszono 9 zatruc środkami zastępczymi, byli to mężczyźni lat 21,21,23,24,25,25,26,33 (8 zatruc) oraz kobieta lat 14 (1 zatrucie).

W 2018 roku zgłoszono 11 zatruc środkami zastępczymi, byli to mężczyźni w wieku, 15,19,19,21,21,21,22,25,25,34 i 34 lata.

W 2019 r. zgłoszono 14 zatruc środkami zastępczymi była to 1 kobieta (16 lat) oraz 13 mężczyzn w wieku 17,23,26 (2), 28,29(2), 32 (5) 37 lat.

Wnioski wynikające z analizy sytuacji epidemiologicznej:

Analizę aktualnej sytuacji epidemiologicznej powiatu kłobuckiego przeprowadzono w oparciu o zgłoszone i zarejestrowane choroby zakaźne figurujące w rejestrach Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kłobucku. Z analizy wynika, że w porównaniu z rokiem 2018 wzrosła ogólna liczba zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne z 3418 zachorowań na 4319 zachorowań w 2019 r. Wzrost ten spowodowany jest wzrostem zachorowań na grypę z 2489 na 3556 przypadków.

Grypa to poważna choroba wirusowa, której nie należy lekceważyć ponieważ niesie za sobą powikłania. Do grup najbardziej narażonych na wystąpienie powikłań pogrypowych należą dzieci i osoby po 50 roku życia oraz osoby obciążone współistniejącymi chorobami. W związku z powyższym pracownicy Sekcji Epidemiologii i Oświaty Zdrowotnej prowadzą intensywne działania edukacyjne w zakresie profilaktyki grypy kierowane do lokalnej społeczności. W roku 2019 przeciwko sezonowej grypie zaszczepiło się 1438 osób.

Wśród chorób o etiologii wirusowej zanotowano w 2019 r. wzrost zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe z 89 (2018) na 127, z których 68 stanowiły rotawirusy. Najczęściej chorowały dzieci w przedziale wiekowym od 0-2 lat, co stanowiło 67,7 % ogółu zachorowań na rotawirusy.

W analizowanym roku obserwujemy wzrost zachorowań w Polsce na odrę z 359 w 2018 na 1492 w 2019 r. W powiecie kłobuckim zarejestrowano 5 podejrzeń zachorowań na odrę, z czego wykazano w meldunku 4. Jeden przypadek został odwołany - wykonane badanie wykluczyło odrę.

W ramach działań profilaktycznych zaszczepiono p/odrze śwince i różyczce 14 osób z kontaktu z chorymi na odrę.

W porównaniu do 2018 roku w Polsce spadła liczba zachorowań na WZW A z 1455 w 2018 r. na 1065 w 2019 roku W powiecie kłobuckim zarejestrowano 3 zachorowania w 2019 roku, natomiast w 2018 roku było ich 38. Choroby o etiologii bakteryjnej kształtowały się na podobnym poziomie co w 2018 roku, znaczny wzrost wystąpił wśród zachorowań na płonicę z 19 w 2018 roku na 33 w 2019 roku.

W zapobieganiu chorób zakaźnych niewątpliwie istotna jest edukacja zdrowotna, która realizowana jest systematycznie przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Kłobucku. Od wielu lat we współpracy z samorządem terytorialnym Państwowa Inspekcja Sanitarna w Kłobucku podejmuje działania promujące postawy prozdrowotne w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Kłobucku od wielu lat bierze udział w akcji propagowania szczepień profilaktycznych wśród mieszkańców powiatu. Szczególnie intensywne działania w tym zakresie prowadzono podczas EUROPEJSKIEGO TYGODNIA SZCZEPIEŃ w okresie od 24.04.2019 r. - 30.04.2019 r.

W siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłobucku zorganizowano punkt informacyjny, w którym promowano szczepienia ochronne, udzielano porad, prowadzono indywidualne rozmowy oraz dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych w zakresie szczepień ochronnych i profilaktyki chorób zakaźnych. W ramach akcji pracownicy Sekcji Epidemiologii i Oświaty Zdrowotnej prowadzili działania adresowane do jednostek samorządu terytorialnego, placówek służby zdrowia oraz do lokalnej społeczności. Zamieszczono na stronie internetowej Powiatu Kłobuckiego informacje nt. szczepień ochronnych oraz obowiązujący w 2019 roku Program Szczepień Ochronnych. Sekcja Epidemiologii we współpracy z sekcją Higieny Komunalnej aktywnie biorą udział w ogólnopolskiej kampanii „HCV Jestem Świadom”, program „Zapobieganie zakażeniom HCV” skierowany do placówek medycznych oraz do sektora usług o zwiększonym ryzyku transmisji zakażeń krwiopochodnych, w celu przeciwdziałania zakażeniom HCV i zakażeniom WZW C w Polsce.

Ze względu na niepokojące zjawisko nadmiernego korzystania z dopalaczy przez młodzież, od 2010 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna w Kłobucku prowadzi systematyczne działania edukacyjne pod hasłem „Dopalacze - Wypalacze groźne narkotyki”. Akcja realizowana jest w obiektach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz placówkach szkolnych. Celem akcji jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzeniania psychoaktywnych środków w środowisku młodzieży. Komórka Oświaty Zdrowotnej prowadzi działania informacyjne ze szczególnym uwzględnieniem problemów zdrowotnych wynikających z używania dopalaczy. Sekcja Epidemiologii współpracuje z podmiotami leczniczymi zgłaszającymi do PSSE w Kłobucku podejrzenia zatruc środków zastępczymi - dopalaczami. W 2019 roku zarejestrowano 14 zgłoszeń zatruc wśród których dominującą substancją psychoaktywną były zażywane katynony.

Ocena sytuacji epidemiologicznej powiatu kłobuckiego przeprowadzona była po dokonaniu analizy chorób zakaźnych oraz danych z nadzoru epidemiologicznego i weryfikacji zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia. Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego opracowane przez NIZP PZH. Należy nadmienić, iż nie wszystkie zgłoszone zachorowania są wykazywane w sprawozdaniu MZ 56, każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie zgodnie z definicjami, które nie wszystkie zachorowania spełniają. Od wielu lat kontynuowane są przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kłobucku działania instruktażowe kierowane do pracowników służby zdrowia celem dopełnienia obowiązku zgłaszalności chorób zakaźnych podlegających rejestracji, tym samym poprawy czułości nadzoru epidemiologicznego. W ramach działań wysyłane są pisma przypominające o zgłaszalności chorób zakaźnych oraz zatruc środkami psychoaktywnymi czy też zachorowań na grypę lub grypopodobne. Przekazywane i omawiane są aktualne druki, na których należy zgłaszać zachorowania podejrzenia zachorowań. Przypomniano o stosowaniu obowiązujących kodów zgodnie z międzynarodową klasyfikacją chorób zakaźnych ICD 10. Działania te skutkują zwiększoną liczbą zgłoszeń, a tym samym dają możliwość oceny rzeczywistej sytuacji epidemiologicznej, w tym zagrożeń zdrowotnych populacji.

Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Kłobucku prowadzi działania edukacyjne w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i innych zagrożeń zdrowia publicznego, które mają wpływ na poziom wiedzy społeczeństwa oraz kształtowanie właściwych zachowań prozdrowotnych w aspekcie indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie własne i bliskich.

II. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Charakterystyka obiektów nadzorowanych

Obiekty znajdujące się pod nadzorem PSSE w Kłobucku zlokalizowane są na całym terenie powiatu kłobuckiego. Charakterystyczna dla powiatu kłobuckiego jest duża liczba małych i średnich zakładów przetwórstwa owocowo – warzywnego, piekarni, ciastkarni oraz wytwórni makaronów. Na terenie objętym nadzorem sanitarnym nie ma sklepów wielkopowierzchniowych, natomiast znajduje się 18 supermarketów: 4 sieci „BIEDRONKA”, 2 sieci „FRESHMARKET”, 1 sieci „NETTO”, 3 sieci POLOMARKET, 4 sieci DINO i 4 sieci WAFELEK. Ponadto w Kłobucku znajduje się Centrum Logistyczne POLOMARKET oraz duża liczba niewielkich sklepów i kiosków. Hurtownie spożywcze są nieduże i znajdują się głównie w Kłobucku.

Ocena stanu sanitarnego - ogólna

W roku 2019 w rejestrze zakładów znajdowało się 812 obiektów, w tym 55 środków transportu lub firm transportowych. Kontroli poddano 322 obiekty. Przeprowadzono ogółem 402 kontrole sanitarne w ramach nadzoru bieżącego oraz wykonano 20 kontroli importu/eksportu.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 482 próby, w tym 10 próbek kosmetyków (2 próby pasty do zębów z fluorem, 2 wody toaletowe, 1 płyn micelarny i 5 prób szamponów do mycia włosów mikrobiologicznie), 8 prób materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (w tym 2 próby lakierowanych puszek), 442 próby żywności oraz 22 próby sanitarne - zmiotków mąki. 449 prób pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności, natomiast 153 próby w ramach monitoringu zgodnie z harmonogramem poboru prób do badania żywności i przedmiotów użytku w ramach urzędowej kontroli dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa śląskiego w 2019 r.

Zakwestionowano ogółem 22 próby, w tym 10 prób za stwierdzone zanieczyszczenia mikrobiologiczne (obecność Salmonelli w 25 g w 4 z 5 próbek świeżych piersi z kurczaka, przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii Enterobacteriaceae), 8 prób za stwierdzone zanieczyszczenia biologiczne (8 próbek zmiotków mąki za obecność szkodników zbożowo-mącznych), 1 próbkę za nieprawidłowe znakowanie, 1 próbkę lakierowanych puszek (1 za przekroczenie dopuszczalnej zawartości bisfenolu A, 1 próbkę posiłku obiadowego za zaniżoną kaloryczność oraz niezgodną z normami żywienia zawartość składników odżywczych).

W wyniku przeprowadzonych kontroli 1 obiekt oceniono jako niezgodny.

Wydano ogółem 155 decyzji administracyjnych, w tym 58 decyzji płatniczych opiewających na łączną kwotę 14 830,00 PLN oraz 97 decyzji merytorycznych, w tym: 6 decyzji terminowych, 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu, 50 decyzji zatwierdzających (w tym 5 decyzji zatwierdzających dodatkową działalność), 37 decyzji o wykreśleniu zakładu z rejestru oraz 2 decyzje umarzające wszczęte postępowanie. Nałożono 1 mandat karny na łączną kwotę 200,00 PLN.

Ocena stanu sanitarnego - szczegółowa

Zakłady produkcji żywności

W roku 2019 w rejestrze znajdowały się 114 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 49. Przeprowadzono łącznie 63 kontrole sanitarne. Specyficzna dla terenu powiatu kłobuckiego jest duża liczba przetwórní warzyw i owoców (23) oraz piekarni (18) i ciastkarni (12). 2 przetwórní warzyw i owoców posiadają linie do produkcji dżemów, octu spirytusowego oraz octu winnego, 1 przetwórní posiada wydział produkcji majonezu, sosów majonezowych oraz musztardy. W kilku przetwórních konfekcjonuje się koncentrat pomidorowy, przyprawy do zup w płynie, olej i ocet. Na terenie powiatu kłobuckiego znajduje się ponadto 6 wytwórni makaronów, w których produkuje się makaron bez udziału jaj oraz na bazie jaj (w tym 1 na bazie jaj przepiórczych), proszku jajecznego lub masy jajowej, 5 zakładów przemysłu zbożowo-młynarskiego produkujących mąkę żytnią, 3 wytwórní wyrobów cukierniczych- jedna produkująca m.in. gumę do żucia oraz suplementy diety w formie gum do żucia, dwie produkujące żelki (w tym jedna suplementy diety w formie żelków oraz galaretki), 1 wytwórní koncentratów spożywczych (produkcja i konfekcjonowanie m.in. przypraw, suszy warzywnych oraz mieszanek), 1 wytwórní lodów tradycyjnych, 1 zakład garmazeryjny produkujący wyroby kulinarne mączne schłodzone (pierogi, krokiety, gołąbki), 1 wytwórní żurku, 1 rozlewnia syropów glukozowych i skrobiowych oraz 28 obiektów produkcji pierwotnej (w tym 6 pieczarkarni).

Na podstawie Porozumienia z dnia 20 stycznia 2015r. dot. współdziałania organów urzędowej kontroli w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego oraz Planu Działania na 2019r. przeprowadzono wspólnie z WIORIN oraz WIOŚ 4 kontrole sanitarne w gospodarstwach rolnych, w trakcie których pobrano do badań laboratoryjnych w kierunku oznaczania metali ciężkich 3 próbki truskawek i 1 próbkę ogórków. Zbadane próbki były prawidłowe.

Najczęściej stwierdzane uchybienia i nieprawidłowości to m.in.:

- zły stan techniczny posadzek, ścian, sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych,
- brak wymaganego wyposażenia,
- nieprawidłowe znakowanie wyrobu gotowego.

Wydano ogółem 2 decyzje administracyjne w przetwórních owocowo - warzywnych, w tym 1 decyzję nakazującą wycofanie z obrotu i 1 decyzję terminową.

W piekarniach wydano ogółem 2 decyzje administracyjne, 1 decyzję prolongującą termin wykonania zarządzeń i 1 decyzję terminową. W zakładzie produkującym żurek wydano decyzję nakazującą zapewnienie prawidłowego znakowania produktu pn. „Żurek śląski domowy” zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem (Rozp. 1169/2011).

W 2019 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano ogółem 75 prób żywności do badań mikrobiologicznych, organoleptycznych, fizykochemicznych, w kierunku oznaczenia zanieczyszczeń biologicznych, fizycznych oraz znakowania.

Zdyskwalifikowano 8 próbek zmiotków mąki pobranych w piekarniach. W piekarniach zostały przeprowadzone zabiegi DDD przez wyspecjalizowane firmy.

Obiekty obrotu żywnością

Na terenie powiatu kłobuckiego nie ma sklepów wielko-powierzchniowych, natomiast znajduje się 18 supermarketów: 4 sieci „BIEDRONKA”, 2 sieci „FRESHMARKET”, 1 sieci „NETTO”, 3 sieci POLOMARKET, 4 sieci DINO i 4 sieci WAFELEK. Ponadto jest duża liczba niewielkich sklepów (309) i kiosków (22). Hurtownie spożywcze w liczbie 16 są nieduże i znajdują się głównie w Kłobucku. W 2011r. powstało w Kłobucku Centrum Logistyczne POLOMARKET.

W roku 2019 skontrolowano 191 obiektów z 469 prowadzących działalność handlową na terenie powiatu oraz 5 środków transportu (z 55 znajdujących się w rejestrze). Przeprowadzono ogółem 243 kontrole sanitarne.

Do uchybień najczęściej występujących w obiektach obrotu żywnością należą:

- zły stan sanitarno- techniczny ścian, posadzek w pomieszczeniach magazynowych, socjalnych, na sali sprzedaży, pomieszczeniach porządkowych, pomieszczeniach przyjęcia towaru oraz w korytarzach komunikacyjnych,
- zły stan sanitarno – techniczny wyposażenia,
- artykuły spożywcze niewłaściwej jakości zdrowotnej- przeterminowane lub nieprawidłowo oznakowane,
- brak prawidłowego zabezpieczenia przed dostępem szkodników,
- brak w pełni wdrożonych instrukcji i procedur GHP/GMP/HACCP.

Wydano ogółem 3 decyzje administracyjne, w tym 2 decyzje terminowe oraz 1 decyzję umarzającą wszczęte postępowanie administracyjne z uwagi na wykonanie wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości przed wydaniem decyzji terminowej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej 1 obiekt został oceniony jako niezgodny (52 pkt. arkusza oceny zakładu obrotu żywnością – ryzyko wysokie).

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 PLN za stwierdzone uchybienia sanitarne w hurtowni. Wydano jednocześnie zalecenia pokontrolne.

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań laboratoryjnych 376 próbek żywności i kosmetyków. Zakwestionowano 6 prób, w tym 5 za obecność *Salmonelli Enteritidis* w 25 g oraz 1 za nieprawidłowe znakowanie.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym

Na terenie powiatu kłobuckiego funkcjonują 2 targowiska. W 2004r. na terenie targowiska w Kłobucku rozpoczęto budowę pawilonów handlowych dostosowanych do obowiązujących wymogów sanitarnych, które w połowie 2006r. uzyskały decyzje PPIS w Kłobucku zezwalające na prowadzenie działalności handlowej w zakresie sprzedaży mięsa i przetworów mięsnych, drobiu, pieczywa oraz ryb. Aktualnie na targowisku w Kłobucku funkcjonuje 10 pawilonów sprzedających mięso i jego przetwory oraz 5 sprzedających inne środki spożywcze.

Nadzór nad obrotem grzybami

Na targowiskach w Kłobucku i Krzepicach handel grzybami świeżymi jest zakazany zgodnie z regulaminem tych targowisk.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2019 roku skontrolowano 76 zakładów żywienia zbiorowego ze 163 znajdujących się w rejestrze. Przeprowadzono 93 kontrole sanitarne. Wydano ogółem 2 decyzje administracyjne na zakłady żywienia zbiorowego otwartego (mała gastronomia).

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W 2019 r. skontrolowano 43 obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego na 64 znajdujące się w ewidencji. Przeprowadzono 53 kontrole sanitarne.

Najczęstsze uchybienia :

- nieprawidłowe zaprojektowanie i rozplanowanie pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych (zanieczyszczenia krzyżowe)
- niewystarczająca przestrzeń robocza- brak przygotowni wstępnych, zmywalni naczyń stołowych i kuchennych, magazynów

Na 31 funkcjonujących stołówek przedszkolnych 9 prowadzi żywienie w systemie cateringowym. W 2019r. skontrolowano 19 stołówek przedszkolnych. Przeprowadzono 20 kontroli sanitarnych. Zatwierdzono ostatecznie 1 stołówkę przedszkolną. Decyzja warunkowego zatwierdzenia została wydana w grudniu 2018r. na stołówkę przedszkolną w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ostrowach nad Okszą po przebudowie i rozbudowie istniejącej stołówki, w zakresie żywienia zbiorowego zamkniętego w pełnym zakresie, gdyż przedstawiona dokumentacja GHP/GMP/HACCP wymagała poprawy i uzupełnienia. W marcu 2019 r. przeprowadzono ponownie czynności kontrolne, w trakcie których stwierdzono opracowanie i wdrożenie brakujących instrukcji i procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP.

Na terenie działania PSSE w Kłobucku funkcjonują 24 stołówki szkolne, w tym 2 stołówki realizują żywienie w systemie cateringowym. W 2019r. skontrolowano 17 stołówek, gdzie przeprowadzono 22 kontrole sanitarne.

W 2019r. została ostatecznie wykonana 1 decyzja terminowa wydana w roku 2004, która była wcześniej kilkakrotnie prolongowana. Stołówka w Szkole Podstawowej nr 1 w Krzepicach została zmodernizowana i przebudowana w kilku etapach na podstawie opracowanego projektu budowlanego. Stołówka została ostatecznie w 2019 r. zatwierdzona w zakresie żywienia zbiorowego zamkniętego tj. produkcji i wydawania posiłków przygotowywanych od surowca do gotowej potrawy.

W 2019 r. zatwierdzono również stołówkę szkolno – przedszkolną w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Zawadach w zakresie przygotowywania, porcjowania i wydawania 3 posiłków dziennie dla przedszkolaków i obiadów jednodaniowych dla uczniów, a także przygotowywania i wydawania napojów gorących oraz zimnych. Obiekt powstał po przebudowie pomieszczeń budynku gimnazjum i rozbudowie o stołówkę wraz z zapleczem kuchennym na podstawie opracowanego projektu budowlanego.

W 2019r. powstał nowy zakład żywienia zbiorowego typu zamkniętego – stołówka w Domu Seniora zlokalizowanego w miejscowości Klepaczka. Obiekt uzyskał zatwierdzenie

w zakresie żywienia zbiorowego zamkniętego prowadzonego w systemie cateringowym na zasadzie przyjmowania, porcjowania i wydawania posiłków tj. śniadań, obiadów, kolacji dostarczanych do obiektu przez zewnętrzną firmę oraz przygotowywania i podawania na miejscu napojów gorących. Placówka rozpocznie działalność po uzyskaniu zezwolenia wojewody śląskiego.

W 2019 r. w ramach realizacji akcji letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzono łącznie 4 kontrole sanitarne, w tym 1 kontrolę w czasie zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży oraz 3 kontrole w czasie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. W sezonie zimowym skontrolowano:

- o zimowisko zorganizowane w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 5 w Zawadach dla 24 uczestników. Żywienie młodzieży odbywało się w systemie cateringowym. Serwowano 3 posiłki dziennie – śniadanie, obiad dwudaniowy i kolację. W placówce był udostępniony jadłospis dla uczestników zimowiska z uwzględnieniem informacji o produktach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji. Jadłospis ułożony był zgodnie z zaleceniami żywieniowymi.

W sezonie letnim skontrolowano:

- o Stołówkę Ośrodka ZHP w Zawadach, gdzie zorganizowano 2 formy wypoczynku dzieci i młodzieży (obóz i półkolonia). Zorganizowane zostały: półkolonia dla 45 uczestników przez ZHP Chorągiew Śląska, Hufiec Kłobuck oraz obóz dla 88 uczestników przez ZHP Hufiec Ruda Śląska;
- o Restaurację „Pod Grzybkiem” w Zawadach, gdzie zorganizowano obóz sportowy dla 28 uczestników (kontrola kompleksowa). Serwowano 3 posiłki dziennie – śniadanie, obiad dwudaniowy i kolację. Obiekt został oceniony jako zgodny;
- o Stołówkę w Szkole Podstawowej w Węglowicach, gdzie został zorganizowany przez UKS Bytom obóz sportowo-rekreacyjny dla 69 uczestników. W ciągu dnia serwowano 4 posiłki – śniadanie, obiad dwudaniowy, podwieczorek i kolację. W placówce był udostępniony jadłospis dla uczestników wypoczynku letniego z uwzględnieniem informacji o produktach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji. Jadłospis ułożony był zgodnie z zaleceniami żywieniowymi. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W związku z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego znak GIS-BŻ-WS-422-35/BO/19/1 z dnia 16.04.2019r. prowadzono wzmożone kontrole sanitarne pod kątem warunków sanitarnych bloków żywienia oraz jakości żywienia pacjentów w szpitalach.

Na terenie działania PSSE w Kłobucku znajduje się 1 szpital - Ośrodek Terapii Uzależnień w Parzymiechach, gdzie żywienie odbywa się w systemie cateringowym. Posiłki są dowożone w termosach i porcjowane na miejscu. Mycie i wyparzanie naczyń stołowych odbywa się na miejscu. W ramach akcji przeprowadzono kontrolę sanitarną kompleksową. Kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości pod względem wymagań sanitarnych. Jadłospis tygodniowy dla pacjentów ośrodka jest udostępniony na tablicy informacyjnej w jadalni oraz w pokoju dziennym. Jadłospis zawiera informacje o produktach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji. Pacjenci szpitala otrzymują 3 posiłki dziennie (śniadanie, obiad dwudaniowy, kolacja).

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte – restauracje

W 2019 r. skontrolowano 33 zakłady żywienia zbiorowego otwartego z 99 znajdujących się w rejestrze, w tym 14 restauracji i 19 zakładów małej gastronomii. Przeprowadzono 40 kontroli sanitarnych, w tym 16 kontroli w restauracjach i 24 kontrole w zakładach małej gastronomii.

Wydano 2 decyzje administracyjne terminowe w zakładach małej gastronomii. Stan sanitarno – higieniczny obiektów dobry.

Mała gastronomia

W 2019r. skontrolowano 19 obiektów małej gastronomii z 71 znajdujących się w rejestrze. Należą do nich kawiarnie, smażalnie ryb, pijalnie piwa, przyczepy gastronomiczne, sezonowe ogródki itp. Przeprowadzono ogółem 24 kontrole sanitarne.

Stan sanitarny tych obiektów sukcesywnie poprawia się. Najczęstsze uchybienia to:

- zły stan techniczny pomieszczeń
- zły stan techniczny wyposażenia

Wydano 2 decyzje administracyjne terminowe.

Ocena transportu żywności

W 2019 roku pod nadzorem PSSE w Kłobucku znajdowało się 55 środków transportu żywności, będących w posiadaniu firm transportowych, z czego 5 skontrolowano. Stan sanitarny środków transportu żywności nie budził zastrzeżeń.

Akcje/współdziałanie

W 2019 r. Sekcja HŻŻ i PU uczestniczyła w 6 akcjach, programach i dodatkowych działaniach, które były realizowane samodzielnie, we współpracy z innymi komórkami PSSE w Kłobucku lub instytucjami.

- Akcja ”Wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży w 2019 r.” – we współpracy z Higieną Dzieci i Młodzieży oraz Oświatą Zdrowotną prowadzono nadzór nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży. W 2019 r. w ramach realizacji akcji letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzono łącznie 4 kontrole sanitarne, w tym 1 kontrolę w czasie zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży oraz 3 kontrole w czasie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. W sezonie zimowym skontrolowano: zimowisko zorganizowane w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 5 w Zawadach dla 24 uczestników. Żywnienie młodzieży odbywało się w systemie cateringowym. Serwowano 3 posiłki dziennie – śniadanie, obiad dwudaniowy i kolację. W placówce był udostępniony jadłospis dla uczestników zimowiska z uwzględnieniem informacji o produktach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji. Jadłospis ułożony był zgodnie z zaleceniami żywieniowymi. W sezonie letnim skontrolowano: Stołówkę Ośrodka ZHP w Zawadach, gdzie zorganizowano 2 formy wypoczynku dzieci i młodzieży (obóz i półkolonia). Zorganizowane zostały: półkolonia dla 45 uczestników przez ZHP Chorągiew Śląska, Hufiec Kłobuck oraz obóz dla 88 uczestników przez ZHP Hufiec Ruda Śląska. Restaurację „Pod Grzybkiem” w Zawadach, gdzie zorganizowano obóz sportowy dla 28 uczestników (kontrola kompleksowa). Serwowano 3 posiłki dziennie – śniadanie, obiad dwudaniowy i kolację. Obiekt został oceniony jako zgodny; Stołówkę w Szkole Podstawowej w Węglowicach, gdzie został zorganizowany przez UKS Bytom obóz sportowo-rekreacyjny dla 69 uczestników. W ciągu dnia serwowano 4 posiłki – śniadanie, obiad dwudaniowy, podwieczorek i kolację. W placówce był udostępniony jadłospis dla uczestników wypoczynku letniego z

uwzględnieniem informacji o produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji. Jadłospis ułożony był zgodnie z zaleceniami żywieniowymi. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

- Akcja „Mklik próchniczek”- w ramach kontynuacji akcji skontrolowano łącznie 10 piekarni, pobrano do badań laboratoryjnych 20 prób zmiotków mąki (zmiotki z podłogi, wytrzepki z koszyczków) oraz 6 prób mąki w kierunku oznaczania zanieczyszczeń biologicznych. Zakwestionowano 6 prób zmiotków mąki z uwagi na obecność szkodników zbożowo – mącznych. W piekarniach zostały przeprowadzone zabiegi DDD.
- W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) przeprowadzono w zakładach żywienia zbiorowego oraz w miejscach obrotu żywnością pochodzenia zwierzęcego wzmożone kontrole pod kątem zagospodarowania odpadów pochodzenia zwierzęcego oraz pochodzenia mięsa wprowadzanego do obrotu. W okresie od 02.01.2019r. do 31.12.2019r. przeprowadzono łącznie 189 kontroli, w tym 59 kontrole w obiektach żywienia zbiorowego oraz 130 kontroli w obiektach obrotu. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Z prowadzonych działań kontrolnych sporządzano raporty.
- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu oraz projekt „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT/Tobacco Free Cities”- w związku z realizacją zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.) w 2019r. we współpracy z komórką Oświaty Zdrowotnej sekcja HŻŻ i PU realizowała program podczas działań kontrolnych prowadzonych w ramach nadzoru bieżącego pod kątem przestrzegania zakazu palenia tytoniu oraz poprzez dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, znaki zakazu palenia). Skontrolowano ogółem 261 obiektów. Z prowadzonych działań kontrolnych w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w podległych placówkach składano miesięczne raporty.
- W związku z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego nr GIS-BŻ-WS-422—5/BO/19/4 w okresie od 01.02.2019r. do 31.12.2019r. prowadzono wzmożoną akcję kontrolną w marketach pod kątem przestrzegania zasad GHP, postępowania z odpadami, zabezpieczenia przed szkodnikami, przestrzegania terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości oraz warunków przewozu towarów spożywczych. Z prowadzonych działań kontrolnych składano półroczne raporty. Skontrolowano łącznie 24 markety, w których przeprowadzono łącznie 59 kontroli. Wydano 1 decyzję administracyjną w sklepie sieci BIEDRONKA nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości t.j. zły stan techniczny posadzek w magazynie i w sali sprzedaży, zły stan techniczny ścian w szatni, korytarzu, magazynie, pomieszczeniu porządkowym, nieszczelne drzwi zewnętrzne i drzwi roletowe w magazynie. Pozostałe kontrole nie wykazały nieprawidłowości.
- W związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego znak NS-HŻŻiPU.9011.29.1.2018 z dnia 09.03.2018r. w 2019r. prowadzono akcję kontrolną w placówkach oświatowo – wychowawczych w zakresie identyfikowania podmiotów zaopatrujących w/w obiekty w ziemniaki. Skontrolowano 14 obiektów, w których zidentyfikowano 14 dostawców ziemniaków. Z działań kontrolnych składano raporty.
- W związku z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego znak GIS-BŻ-WS-422-35/BO/19/1 z dnia 16.04.2019r. w okresie od 01.05.2019r. do 30.09.2019r. prowadzono wzmożone kontrole sanitarne pod kątem warunków sanitarnych bloków żywienia oraz jakości żywienia pacjentów w szpitalach. Na terenie działania PSSE w Kłobucku znajduje się 1 szpital - Ośrodek Terapii Uzależnień w Parzymiechach, gdzie żywienie odbywa się w systemie cateringowym. Posiłki są dowożone w termosach i porcjowane na miejscu. Mycie i wyparzanie naczyń stołowych odbywa się na miejscu. W ramach akcji przeprowadzono kontrolę sanitarną kompleksową. Kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości pod

względem wymagań sanitarnych. Jadłospis tygodniowy dla pacjentów ośrodka jest udostępniony na tablicy informacyjnej w jadalni oraz w pokoju dziennym. Jadłospis zawiera informacje o produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji. Pacjenci szpitala otrzymują 3 posiłki dziennie (śniadanie, obiad dwudaniowy, kolacja). W wyniku przeprowadzonej analizy jadłospisu tygodniowego stwierdzono, iż w zestawach śniadań w poniedziałki, środy, czwartki i piątki brak jest dodatku warzyw i owoców, tylko we wtorek do śniadania zastosowano dodatek cebuli i szczypiorku do twarożku. Natomiast w zestawach kolacji tylko raz (we wtorek) serwowano dodatek warzyw w postaci ogórka kiszzonego. Ponadto w okresie od 01.06.2019r. do 30.09.2019r. prowadzono kontrole obiektów żywienia zbiorowego otwartego w zakresie wymagań higienicznych, obiektów obrotu w zakresie przechowywania wód butelkowanych i napojów oraz warunków sprzedaży żywności nietrwałej mikrobiologicznie, stanu higienicznego łubianek na owoce. Skontrolowano ogółem 38 obiektów. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

- W ramach realizacji Porozumienia z dnia 20 stycznia 2015r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska oraz Planu działania na 2019r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego przeprowadzono wspólnie z inspekcją ochrony roślin i nasiennictwa 4 kontrole sanitarne w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu kłobuckiego. W ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych sprawdzono warunki sanitarno – higieniczne przy uprawie truskawek, malin i ogórków, pobrano do badań laboratoryjnych 3 próby truskawek oraz 1 próbę ogórków w kierunku oznaczania metali ciężkich. Wyniki badań były prawidłowe.

Nadzór nad importem/eksportem

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i przedmiotów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2019r. przeprowadzono łącznie 20 granicznych kontroli sanitarnych, w trakcie których oceniono: 108 partii w zakładzie eksportera. Nie pobierano prób do badań laboratoryjnych. Wystawiono 20 świadectw jakości zdrowotnej. Wydano 20 decyzji administracyjnych opłatowych.

JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2019 roku pracownicy PSSE w Kłobucku pobrali do badań laboratoryjnych ogółem 482 próbki, w tym 464 próbki żywności, 10 próbek kosmetyków, 8 próbek materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Na 464 pobrane próbki żywności, 452 próbki to środki spożywcze krajowe, 11 próbek pochodziło z Unii Europejskiej i 1 próbka z importu. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne, obecność zanieczyszczeń, w tym szkodników i ich pozostałości, obecność ciał obcych oraz ocenę znakowania.

Przebadano ogółem:

- pod względem mikrobiologicznym – 265 próbek,
- pod względem chemicznym – 100 próbek,
- pod względem organoleptycznym – 61 próbek,
- pod względem oznakowania – 277 próbek,
- pod względem obecności zanieczyszczeń – 35 próbek
- radiologicznie - 3 próbki.

Zdyskwalifikowaniu uległo 21 próbek krajowych, z czego 1 próbka za niewłaściwe oznakowanie, 8 próbek zmiotków mąki za obecność szkodników zbożowo- mącznych (36 % zbadanych w tym kierunku), 1 próbka lakierowanych metalowych puszek za przekroczenie dopuszczalnego poziomu bis fenolu A, 10 próbek za zanieczyszczenia mikrobiologiczne, w tym 5 próbek filetów z piersi kurczaka za obecność *Salmonelli enteritidis* z grupy DO w 25g (1,9 % zbadanych próbek w kierunku mikrobiologii) oraz 5 próbek lodów tradycyjnych z udziałem mleka za obecność *enterobacteriaceae* w ilościach 564-955 jtk/g, 1 próbka posiłku obiadowego za zaniżoną kaloryczność oraz zawartość tłuszczu i węglowodanów.

JAKOŚĆ ZDROWOTNA KRAJOWYCH ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

Przyczynami kwestionowania środków spożywczych były:

- pod względem obecności szkodników zbożowo- mącznych:
 - obecność żywych i martwych szkodników oraz wylinek w 8 próbkach zmiotków i wytrzepeków z koszyczków.
- mikrobiologicznie:
 - 5 próbek świeżego mięsa drobiowego z uwagi na obecność *Salmonelli enteritidis* w 25 g,
 - 5 próbek lodów tradycyjnych z udziałem mleka z uwagi na obecność *enterobacteriaceae* w ilościach 564-955 jtk/g.
- pod względem oceny znakowania:
 - 1 próbkę chrzanu tartego z uwagi na brak pełnego adresu producenta na etykiecie wyrobu.
- pod względem zawartości składników pokarmowych i wartości kalorycznej posiłku:
 - 1 próbkę posiłku obiadowego z uwagi na zaniżoną kaloryczność oraz zaniżoną zawartość tłuszczu i węglowodanów.

JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH Z IMPORTU

W 2019 r. PSSE w Kłobucku pobrała do badań laboratoryjnych 1 próbkę środka spożywczego – ziarna sezamu z importu w kierunku oznaczania zanieczyszczeń fizycznych.

JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH Z UNII EUROPEJSKIEJ

W 2019 r. PSSE w Kłobucku pobrała do badań laboratoryjnych 11 próbek środków spożywczych z UE. Pod względem zgodności oznakowania z aktualnymi wymogami oceniono 5 próbek.

NADZÓR NAD PRZEDMIOTAMI UŻYTKU

W 2019 r. pobrano do badań laboratoryjnych 10 próbek kosmetyków, w tym 5 prób w kierunku badań chemicznych (2 pasty do zębów, 1 płyn micelarny, 2 męskie wody toaletowe) oraz 5 prób szamponu w kierunku mikrobiologii. W 10 próbkach oceniono również znakowanie. Próbki nie były kwestionowane. Ponadto pobrano 8 próbek materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością: 2 próbki lakierowanych metalowych puszek (1 krajowa, 1 z UE), 1 próbka kieliszków szklanych zdobionych krajowych, 1 próbka kubków tworzywowych krajowych, 1 próbka kubków ceramicznych i 1 próbka talerzy ceramicznych z importu, 1 kubek termiczny z importu, 1 próbka nabierki z importu. W 7 próbkach oceniono znakowanie. Próbki nie były kwestionowane.

III. OCENA STANU SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Podmioty lecznicze wykonujące całodobowe świadczenia zdrowotne:

Podmioty lecznicze wykonujące całodobowe świadczenia zdrowotne:

NZOZ OŚRODEK TERAPII UZALEŻNIEŃ SP. Z O. O. W PARZYMIECHACH

W skład obiektu wchodzi: Pawilon Nr 1 (Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych, Oddział Terapii Uzależnień, Rehabilitacyjny Całodobowy Oddział Podwójnej Diagnozy), Pawilon Nr 2 (Oddział Terapii Uzależnień), Pawilon Nr 3 (Oddział Terapii Kobiety i Męski), Poradnia Terapii Uzależnień, Medyczne Laboratorium Diagnostyczne (realizujące zadania z zakresu pobierania próbek do analiz medycznych i wykonujące badania diagnostyczne tylko dla własnych potrzeb), budynek laboratorium wspólny z blokiem żywieniowym z odrębnym wejściem, Dział Farmacji Szpitalnej (Punkt Apteczny), magazyny czystej i brudnej bielizny, magazyn odpadów medycznych.

Obiekt skontrolowano i wyniku przeprowadzonej kontroli wydano w dniu 24.06.2019 r. decyzję administracyjną z terminami realizacji do dnia 31.12.2019 r. i 31.12.2020 r., dot. odnowienia ścian w salach pacjentów, gabinecie lekarskim, pokoju sypialnianym lekarskim, podręcznym magazynie brudnej bielizny, sali terapeutycznej, w niektórych łazienkach, doprowadzenia do dobrego stanu zniszczonych szafek dla pacjentów, doprowadzenia do dobrego stanu sanitarno-higienicznego sufitu oraz ścian w pokoju przyjęć wraz z szatnią.

W ośrodku przestrzegana jest segregacja bielizny czystej i brudnej. Bielizna brudna z sal chorych i pokoi zbierana jest do worków foliowych, transportowana wydzielonym wózkiem do brudowników a następnie gromadzona w wydzielonym pomieszczeniu (magazynie bielizny brudnej). Brudna bielizna na podstawie zawartej umowy odbierana jest przez firmę „WOD-CHEM” z siedzibą w Częstochowie (pralnia pod nadzorem PSSE w Częstochowie). Bielizna czysta przechowywana jest w oznakowanych szafach w wydzielonym pomieszczeniu. Czystość bieżąca oraz stan techniczny magazynu czystej i brudnej bielizny bez zastrzeżeń.

W/w obiekt posiada wydzielone pomieszczenie (magazyn) do przechowywania odpadów medycznych. Odpady medyczne gromadzone są w specjalistycznych pojemnikach plastikowych, opisanych i odpowiednio oznakowanych, dostarczanych przez uprawnioną firmę, posiadającą wymagane zezwolenie, która odbiera odpady na podstawie zawartej umowy. Transport wewnętrzny odpadów z miejsca powstawania do miejsca magazynowania odbywa się specjalistycznym zamykanym wózkiem transportowym. Placówka posiada opracowaną i wdrożoną procedurę postępowania z odpadami medycznymi. Gospodarka odpadami medycznymi prowadzona – prawidłowo. Odpady komunalne gromadzone są w firmowych pojemnikach, kontenerach odbieranych przez upoważnioną firmę. Pojemniki i kontenery w dobrym stanie sanitarno - technicznym.

2. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:

2.1. Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku znajduje się:

- 13 obiektów (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie)
- 17 fili podmiotów leczniczych (których siedziby mieszczą się na terenie innych powiatów)

Skontrolowano 17 podmiotów, w których przeprowadzono 20 kontroli. Skontrolowane obiekty zakwalifikowano jako dobre – obiekty spełniają wymagania, są dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Większość podmiotów zlokalizowana w budynkach należących do Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kłobucku. Na 1 obiekt tj. Punkt Pobrań Analiz Lekarskich w Przystajni, wydano decyzję prolongującą termin realizacji w dniu 30.09.2019 r. (decyzji administracyjnej, która była

wydana w 2018 r.) z terminem wykonania do dnia 30.06.2020 r. Przestrzegana jest segregacja bielizny czystej i brudnej. Bielizna brudna gromadzona jest w wydzielonych pomieszczeniach w workach foliowych i na bieżąco odwożona do pralni (transportem z pralni), z którymi jednostki mają podpisane stosowne umowy na pranie oraz transport bielizny czystej i brudnej. Uprawniony zakład do prania bielizny z placówek służby zdrowia, z którym jednostki mają podpisane umowy - Pralnia „WOD-CHEM” w Częstochowie.

Skontrolowane obiekty posiadają wydzielone pomieszczenia magazynowania odpadów lub miejsca (lodówka) do przechowywania odpadów medycznych. Odpady medyczne gromadzone są w specjalistycznych plastikowych pojemnikach bądź workach, odpowiednio oznakowanych, dostarczanych przez uprawnioną firmę posiadającą stosowne zezwolenie, która odbiera odpady na podstawie zawartych umów. Placówki posiadają opracowaną i wdrożoną procedurę postępowania z odpadami medycznymi. Gospodarka odpadami medycznymi prowadzona – prawidłowo. Odpady komunalne gromadzone są w firmowych pojemnikach odbieranych przez specjalistyczne firmy. Pojemniki i kontenery w dobrym stanie sanitarnym. Pomieszczenia są czyste i zadbane, podłogi i ściany łatwo zmywalne, odporne na działanie środków dezynfekcyjnych.

2.2 Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne:

NZOZ „BRASMED” w Kłobucku (diagnostyka laboratoryjna) w 2019 r. skontrolowany, przeprowadzono 1 kontrolę. Do zadań podmiotu należy przyjmowanie materiału do badań analitycznych oraz wykonywanie badań podstawowych z zakresu analizy moczu. Dla swoich potrzeb wynajmują 2 pomieszczenia na działalność z zakresu laboratorium. Pozostałe pomieszczenia tj. pokój socjalny, wc, składzik porządkowy, pomieszczenie na odpady oraz poczekalnia są użytkowane wspólnie z innymi podmiotami leczniczymi mieszczącymi się w budynku. W laboratorium wykorzystywany jest wyłącznie sprzęt jednorazowy. Postępowanie z bielizną oraz odpadami prawidłowe. Właściciel posiada umowę odnośnie prania bielizny i unieszkodliwiania odpadów medycznych.

2.3 Zakłady Rehabilitacji Leczniczej

Zakwalifikowano 1 podmiot który prowadzi 2 obiekty – wykonano 2 kontrole tj.:

- Ośrodek Rehabilitacji Leczniczej „Troniny” w Troninach – obiekt świadczy usługi w zakresie: kinezyterapii oraz fizjoterapii,
- Ośrodek Rehabilitacji Diennej –Poradnia Rehabilitacyjna w Kłobucku – prowadzi działalność w zakresie rehabilitacji leczniczej dzieci .

Przestrzegana jest segregacja bielizny czystej i brudnej. W większości stosowana jest bielizna jednorazowego użycia. Bielizna czysta przechowywana jest w wydzielonych zamkniętych szafkach. Bielizna brudna gromadzona jest w wydzielonym pomieszczeniu (składziku porządkowym) w koszu z workiem foliowym i na bieżąco odwożona do pralni na podstawie zawartej umowy. Placówki posiadają wydzielone miejsce na lodówkę do przechowywania odpadów medycznych. Odpady gromadzone są w specjalistycznych pojemnikach opisanych i odpowiednio oznakowanych, dostarczanych przez uprawnioną firmę, która odbiera odpady na podstawie stosownej umowy. Odpady komunalne gromadzone są w firmowych pojemnikach odbieranych przez firmę posiadającą stosowne zezwolenie. Pojemniki w dobrym stanie sanitarno - higienicznym. Gospodarka odpadami prowadzona prawidłowo.

2.4 Inne (pracownie protetyki, stomatologii i ortodoncji)

Zakwalifikowano 1 obiekt, tj. ZOZ „PROTETYK” w Kłobucku, w którym przeprowadzono 1 kontrolę. Obiekt zakwalifikowano jako dobry. Przeprowadzona kontrola sanitarna wykazała dostateczną ilość sprzętu jednorazowego użytku, odzieży ochronnej oraz środków ochrony indywidualnej. Przestrzegana jest segregacja bielizny czystej i brudnej. W większości używana jest

bielizna jednorazowego użytku. Na pranie odzieży roboczej obiekt posiada podpisaną umowę z pralnią zlokalizowaną w Częstochowie. Obiekt posiada wydzielone miejsce do przechowywania odpadów medycznych. Odpady medyczne gromadzone są w specjalistycznych pojemnikach opisanych i odpowiednio oznakowanych, dostarczanych przez uprawnioną firmę, która odbiera odpady na podstawie stosownych umów. Odpady komunalne gromadzone są w firmowych pojemnikach odbieranych przez wyspecjalizowane firmy. Pojemniki i kontenery w dobrym stanie sanitarnym.

2.5 Gabinety Prywatne

PSSE w Kłobucku nadzoruje 72 podmioty lecznicze w tym:

- 60 gabinetów lekarskich,
- 1 gabinet indywidualnej praktyki pielęgniarek i położnych,
- 11 innych obiektów świadczących usługi medyczne.

Skontrolowano 39 placówek przeprowadzając 39 kontroli sanitarnych. Obiekty oceniono jako bardzo dobre i dobre. Zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, środki ochrony osobistej oraz sprzęt odpowiednio do potrzeb prowadzonych praktyk.

W gabinetach zabiegowych oraz NZOZ-ach zainstalowanych jest łącznie 45 urządzeń sterylizujących wykonujące sterylizacje narzędzi wielokrotnego użytku. Kontrole skuteczności procesów sterylizacji wykonywane są w ramach kontroli wewnętrznej przez właścicieli gabinetów.

3. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

3.1. Ustępy publiczne – ogółem wg ewidencji 8.

- **Ustępy publiczne stałe** – 4, skontrolowane - 2, oceniono jako dobre. Obiekty dostosowane dla osób niepełnosprawnych, posiadają ściany i podłogi wykonane z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych, utrzymanych czysto. Szalety wyposażone w umywalki z dostateczną ilością bieżącej zimnej i ciepłej wody z wodociągu publicznego, zapewnione mydło w płynie, ręczniki jednorazowe, papier toaletowy oraz środki czystościowe i dezynfekcyjne typu: Domestos, Tytan. Ścieki odprowadzane do kanalizacji sanitarnej. Obiekty posiadają stałą obsługę.

W 1 obiekcie tj. Ustęp Publiczny w Kłobucku, trwa postępowanie administracyjne - decyzja terminowa dot. stanu technicznego wydana w dniu 12.12.2017 r., z terminem realizacji do dnia 31.03.2020 r. (prolongowana decyzją z dnia 17.12.2019 r.) w której nakazano: zapewnić ciepłą bieżącą wodę, doprowadzić do dobrego stanu sanitarno-higienicznego ściany, sufity, podłogi, zapewnić pokrycie podłóg materiałem łatwo zmywalnym w części kabin ustępowych, wydzielić odpowiednie miejsce bądź pomieszczenie na sprzęt porządkowy oraz środki czystościowe i dezynfekujące.

- **Ustępy publiczne tymczasowe** – 4. Skontrolowane – 3 (2 skanalizowane, 1 nie skanalizowany), czynne tylko w okresie letnim. Przeprowadzono – 3 kontrole. Skontrolowane toalety oceniono jako dobre. Obiekty urządzone w samodzielnych budynkach w pobliżu zbiorników wodnych z wydzielonymi kabinami ustępowymi dla kobiet, mężczyzn i osób niepełnosprawnych. Posiadają zapewnione środki higieniczne (mydło w płynie, papier toaletowy, ręczniki papierowe jednorazowe) oraz dezynfekcyjne. Na odpady komunalne zapewnione kosze z wkładami foliowymi oraz pojemniki. Odpady odbierane przez upoważnioną firmę. Teren wokół w/w toalet utrzymany czysto.

3.2 Pływalnie kryte – wg ewidencji – 2. Obiekty skontrolowano tj.: Kryta Pływalnia OSSW w Kulach i Kryta Pływalnia OS i R w Kłobucku. W obiektach zostały przeprowadzone 2 kontrole. Zarówno Kryta pływalnia OSSW w Kulach, jak i Kryta Pływalnia OS i R w Kłobucku charakteryzowały się dobrym stanem sanitarno-higienicznym. Szatnie, węzły sanitarne wyłożone płytkami ceramicznymi odpornymi na mycie i dezynfekcję. Zarządcy obu obiektów prowadzą wewnętrzną kontrolę jakości wody na pływalniach. Dezynfekcja i filtracja wody basenowej prowadzona automatycznie.

3.3. Pływalnie odkryte – 1, przeprowadzonych kontroli – 1.

Basen sezonowy przy Zespole Szkół w Węglowicach. Stan sanitarno-higieniczny dobry. Basen ogrodzony, otoczenie niecki basenowej wyłożone antypoślizgową kostką betonową. Przy niecce w ramach ogrodzenia zlokalizowano natrysk dla osób korzystających z basenu. Dozowanie środków chemicznych służących do dezynfekcji i zwalczania glonów odbywa się automatycznie. Zarządca prowadził wewnętrzną kontrolę jakości wody w basenie.

3.4 Motele – 1, skontrolowany. Obiekt powstał w 2018 r., czynny cały rok, zlokalizowany w budynku wolnostojącym dwukondygnacyjnym w Kłobucku. Teren ogrodzony, zagospodarowany, zapewniony monitoring, wydzielone miejsca parkingowe dla pojazdów oraz altana. Posiada 21 miejsc noclegowych, recepcję, w.c dla personelu, składzik porządkowy, pomieszczenie biurowe, pokój socjalny, magazyn pościeli czystej, magazyn pościeli brudnej. Pokoje zlokalizowane na parterze oraz piętrze. Wszystkie pokoje posiadają taki sam standard są wyposażone w klimatyzator, wentylację grawitacyjną odpowiednie meble, urządzenia uzupełniające, aneks kuchenny oraz łazienkę z kabiną natryskową, toaletą i umywalką. W łazienkach zapewnione ręczniki, papier, mydło płynne w dozownikach, kosze na odpady komunalne, wentylacja mechaniczna, suszarki do suszenia włosów. Podłogi oraz ściany pokryte płytkami ceramicznymi, w pokojach podłogi wyłożone częściowo płytkami ceramicznymi i panelami. Ściany pomalowane farbą zmywalną. Obiekt zaopatrywany w wodę z wodociągu sieciowego. Ciepła woda ogrzewana poprzez centralne ogrzewanie budynku. Badania ciepłej wody użytkowej w kierunku legionelli – prowadzone zgodnie z wymaganiami. Ścieki odprowadzane do kanalizacji sanitarnej. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo. Bielizna pościelowa czysta – przechowywana w wydzielonym pomieszczeniu (magazynie bielizny czystej), ułożona, posegregowana na regałach. Brudna bielizna pościelowa z pokoi, zbierana jest do worków foliowych i gromadzona w plastikowych kontenerach, przechowywana w magazynie bielizny pościelowej brudnej. Brudna bielizna zabierana jest do prania w pralni dwa razy w tygodniu, transportem pralni. Podmiot posiada zawartą umowę na wykonywanie w/w usługi prania i dezynfekcji z pralnią „Wod-Chem” w Częstochowie. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny wszystkich pomieszczeń bez zastrzeżeń, pomieszczenia oznakowane zgodnie z ich przeznaczeniem. Otoczenie zadbane, uporządkowane. Obiekt posiada opracowany plan higieny, instrukcje oraz wywieszone informacje o zakazie palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych, w tym e-papierosów w budynku motelu. Palarnia - wydzielona na zewnątrz budynku na wolnym powietrzu.

3.5. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Do tej kategorii zakwalifikowano 16 obiektów. W roku bieżącym przybyły 3 pokoje gościnne przy restauracjach, salach przyjęć okolicznościowych i zostały zaplanowane do kontroli w roku 2020.

Skontrolowano - 9 obiektów, w których przeprowadzono 9 kontroli.

Stan sanitarno – techniczny skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry tj.:

- **3 Pokoje gościnne.** Obiekty posiadają węzły sanitarne przy pokojach z kabinami natryskowymi oraz węzły sanitarne znajdują się w wydzielonej części korytarza dla mężczyzn i kobiet wraz z kabinami natryskowymi. W obiektach przestrzegana jest właściwa segregacja bielizny czystej i brudnej poprzez przechowywanie ich w wydzielonych odrębnych magazynach. W przypadku dwóch obiektów bielizna oddawana jest do prania w pralni na podstawie zawartej umowy. W pozostałym jednym obiekcie pranie odbywa się we własnym zakresie w wydzielonych, odpowiednio urządzonych pomieszczeniach w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Bieliznę prasują osoby obsługujące pokoje gościnne.

1 Hotel „WENECKA” – obiekt nie posiadający kategoryzacji. Charakteryzujący się wysokim standardem, zlokalizowany jest na 2 piętrze. W skład hotelu wchodzi 33 miejsca noclegowe. Pokoje wyposażone są w nowe meble, podłogi łatwo zmywalne. Każdy pokój posiada nowoczesnie wyposażony zespół higieniczno – sanitarny. Wydzielone są magazyny do przechowywania bielizny brudnej i czystej oraz składzik porządkowy. Pranie odbywa się w pralni na podstawie zawartej umowy.

- 1 - Ośrodek Szkoleniowy Służby Więziennej w Kulach.

Ośrodek zlokalizowany jest w lesie w pobliżu rzeki „Warty” w budynku wielokondygnacyjnym, wolnostojącym, z krytą pływalnią. Bielizna pościelowa brudna, transportem pralni, zabierana jest do prania przez Zakład Usługowo-Handlowy „DOMEX” w Łodzi. Teren Ośrodka uporządkowany, właściwie zagospodarowany. Na terenie obiektu stwierdzono odpowiednią ilość pojemników z workami na odpady. Obiekt posiada własne ujęcie wody, które jest pod stałym nadzorem tut. Stacji. W 2019 r. pobrano próbki wody do badań, przeprowadzone analizy wykazały, iż spełniają one wszystkie wymagania stawiane wodzie do spożycia w związku z czym jakość wody oceniono jako dobrą.

- 3 Ośrodki Wczasowe tj: „ Pod Grzybkiem” w Zawadach, „DAWPOL” w Zawadach, „Nasz Praca” w Zawadach

Ośrodki Wczasowe posiadają domki skanalizowane, wyposażone w natryski z wodą bieżącą ciepłą i zimną. OW „DAWPOL” posiada wodę z własnego ujęcia. Własną oczyszczalnię ścieków posiada OW „DAWPOL” oraz OW „Nasza Praca”. W pozostałym ośrodku, ścieki odprowadzane do sieci kanalizacyjnej. Badana woda z ujęcia lokalnego w roku sprawozdawczym nie wykazywała odchyłań od wymaganej jakości. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo.

W OW „Pod Grzybkiem” w Zawadach bielizna prana jest w obiekcie w wydzielonych pomieszczeniach, których stan sanitarno- higieniczny nie budzi zastrzeżeń, zachowane funkcje pomieszczeń z podziałem na część czystą i brudną. W pozostałych ośrodkach, brudna bielizna oddawana jest do pralni na podstawie stosownych umów.

Teren ośrodków uporządkowany, właściwie zagospodarowany.

- Pozostały 1 obiekt sezonowy: Ośrodek Wczasowy „KRECIK” w Zawadach, zlokalizowany jest na terenie leśnym, funkcjonuje sezonowo tylko w okresie letnim. Posiada 7 domków, w tym 2 typu holenderskiego. Domki są po remoncie, podczas którego wyposażone zostały w węzeł sanitarny i wymieniono na nowe meble w aneksach kuchennych.

Stan sanitarno-higieniczny - zadowalający. Woda bieżąca z wodociągu sieciowego. Ściany i podłogi wykonane są z materiałów łatwo zmywalnych, sanitariaty utrzymane czysto, na bieżąco dezynfekowane. Na wywóz nieczystości płynnych, właściciel ma podpisaną umowę z uprawnioną firmą. Zachowana jest segregacja bielizny czystej i brudnej. Teren ośrodka uporządkowany, utrzymany czysto, zaopatrzone w odpowiednią ilość koszy z workami foliowymi. Gospodarka odpadami komunalnymi prawidłowa.

3.6. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z w/w usług.

Ogółem wg ewidencji pod nadzorem jest 132 zakłady, z czego skontrolowano 43 obiekty, w których przeprowadzono 45 kontroli.

Ocena sanitarno – higieniczna obiektów:

- 32 zakłady oceniono jako dobre. Stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń (są to obiekty nowe lub takie, w których zostały przeprowadzone kapitalne remonty). Posiadają pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla osób korzystających z usług, właściwie zorganizowane stanowiska do dekontaminacji sprzętu, narzędzi wielokrotnego użycia oraz odpowiednie pomieszczenia lub miejsca do przechowywania sprzętu porządkowego.

- 10 obiektów posiada zadowalający stan sanitarno-higieniczny. Są to zakłady, które istnieją od wielu lat, posiadają stare wyposażenie, charakteryzują się ogólną ciasnotą pomieszczeń.

- 1 zakład oceniono jako zły, w wyniku przeprowadzonej kontroli związanej z interwencją dot. złego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego Zakładu Fryzjerskiego. Nałożono mandat karny na kwotę 200 zł za: brudne narzędzia, nieuporządkowane stanowiska pracy, niewłaściwy pojemnik do dezynfekcji narzędzi, zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczenia składzika porządkowego i wydano doraźne zalecenia pokontrolne z niezwłocznym terminem wykonania i terminem do dnia 31.10.2019 r.

Przeprowadzono sprawdzającą kontrolę sanitarną w/w zaleceń, która potwierdziła wykonanie uchybień. Ponadto decyzją administracyjną wydaną w dniu 18.10.2019 r., nakazano zlikwidować grzyb na ścianie, pokryć miejsca siedzące dla klientów materiałem umożliwiającym prowadzenie właściwej higieny i skutecznej dezynfekcji z terminem realizacji do dnia 30.06.2020 r.

Ponadto wydano 1 decyzję terminową w dniu 06.06.2019 r., na zakład fryzjerski w związku z przeprowadzoną kontrolą sanitarną i stwierdzonymi usterkami stanu sanitarno-technicznego (z terminem wykonania do dnia 15.11.2019 r.) dot. doprowadzenia do dobrego stanu sanitarno-higienicznego ścian i stolarki okiennej w pomieszczeniach: socjalnym, przechowywania odpadów medycznych, doprowadzenia do dobrego stanu sanitarno-higienicznego podłogi w pomieszczeniu przechowywania odpadów medycznych. Decyzja w/w została wykonana w całości w związku z powyższym obiekt oceniono jako dobry.

We wszystkich skontrolowanych obiektach, właściciele posiadają uregulowaną gospodarkę dot. postępowania z odpadami komunalnymi, w gabinetach kosmetycznych umów dot. unieszkodliwiania odpadów medycznych.

3.7. Dworce, stacje kolejowe - wg ewidencji 2 obiekty, skontrolowano – 2 obiekty, ilość przeprowadzonych kontroli – 4.

Obiekty posiadają tylko 1 funkcjonujące pomieszczenie tj. poczekalnia dla podróżnych.

Ze względu na brak węzłów sanitarnych oraz starą budowlę, skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów bez uchybień, na odpady komunalne kosze, opróżniane przez upoważnioną firmę komunalną.

3.8. Tereny rekreacyjne

– wg ewidencji 2 obiekty tj. Zarząd Dróg i Gospodarki Komunalnej w Kłobucku do którego należy 9 piaskownic i Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Pankach do którego należy teren rekreacyjny z piaskownicą.

Skontrolowano w/w obiekty, w których przeprowadzono 2 kontrole.

Obiekty zakwalifikowano jako dobre. Obudowy piaskownic są w dobrym stanie technicznym, piasek wymieniany jest co roku, teren wokół piaskownic utrzymany w dobrym stanie sanitarno – porządkowym. Na odpady komunalne są zapewnione kosze metalowe zamocowane na stelażach opróżniane przez upoważnioną firmę.

3.9. Cmentarze – wg ewidencji 32.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 5 obiektów, przeprowadzono 5 kontroli

Obiekty oceniono jako dobre. Zarządca cmentarza posiadał umowę na wywóz odpadów komunalnych. Teren cmentarza utrzymany czysto, zapewnione kosze na śmieci, alejki utwardzone.

3.10. Domy Przedpogrzebowe – wg ewidencji 6 (Kaplice Przedpogrzebowe). W roku sprawozdawczym skontrolowano – 2, przeprowadzono 2 kontrole, oceniono jako dobre. Kaplica przedpogrzebowa w Kamyku i nowo powstała Kaplica Przedpogrzebowa w Opatowie. Obiekty zlokalizowane w wolnostojących budynkach na placu obok kościoła parafialnego. Zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych, zwierząt i owadów, posiadają odpowiednią wentylację, podłogi wyłożone płytkami ceramicznymi, ściany murowane, tynkowane i zmywalne do wys. ok. 2 m w pomieszczeniu przechowywania zwłok. Toalety ogólnodostępne, pomieszczenie gospodarcze oraz miejscem na sprzęt porządkowy, środki myjące i dezynfekcyjne. Bieżący stan sanitarno – porządkowy obiektów bez zastrzeżeń. Obiekty wyposażone w odpowiednie pojemniki na odpady komunalne (odbierane przez upoważnioną firmę na podstawie zawartej umowy). Własnych środków transportu w/w obiekty nie posiadają.

3.11. INNE OBIEKTY

Wg ewidencji 111 obiektów, skontrolowanych – 15, kontroli – 15 tj.:

Apteki – wg ewidencji - 35 obiektów. Skontrolowano 2 obiekty, przeprowadzonych kontroli - 2.

Obiekty sportowe – wg ewidencji 11 obiektów, skontrolowano – 6 obiektów, przeprowadzono – 6 kontroli. 1 obiekt oceniono jako zły: Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kłobucku - wydano 1 decyzję administracyjną w dniu 03.06.2019 r., z terminem realizacji do dnia 31.12.2020 r., nakazującą usunięcie uchybień stanu sanitarno-higienicznego i technicznego budynku hali sportowej wraz z zapleczem. Stwierdzone uchybienia dot. ubytków w suficie wykonanym z kłapek drewnianych w pomieszczeniu hali sportowej, częściowo brudnych ścian (w hali, szatniach, korytarzu), zniszczonych ławek, zniszczonych z ubytkami podłóg w korytarzu, pomieszczeniu gospodarza hali, złego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego sufitu wykonanego z płyt w toalecie damskiej i męskiej z natryskami.

Obiekty kulturalno – widowiskowe – zakwalifikowano 4 obiekty, skontrolowano – 1, w których dokonano 1 kontroli, oceniono jako dobry – Gminny Ośrodek Kultury w Krzepicach. Obiekt mieszczący się w 2 budynkach tj. przy ul. Częstochowskiej i ul. Krótkiej. W obiekcie przy ul. Częstochowskiej w dniu kontroli trwał remont pomieszczeń. Budynek przy ul. Krótkiej – piętrowy, dostępny dla niepełnosprawnych z poziomu terenu, dojście utwardzone. Posiada sale: multimedialną, izbę muzealną, sale muzyczną, świetlicową, dwie toalety damską i męską dla osób korzystających z zajęć, składzik porządkowy, pomieszczenie biurowe, socjalne, w.c dla personelu. Pomieszczenia odpowiednio wyposażone. Sprzęt i wyposażenie w dobrym stanie sanitarnym i technicznym. Toalety wyposażone w środki higieniczne i czystościowe, kosze w wkładami foliowymi na odpady komunalne. Przy budynku znajduje się ogrodzony plac zabaw. Urządzenia rekreacyjne są przymocowane na stałe do podłoża, posiadają stosowne certyfikaty, ich stan techniczny nie budził zastrzeżeń. Regulamin korzystania z w/w terenu usytuowany w widocznym miejscu (tablica informacyjna), czytelna. Teren wokół budynku wybrukowany kostką.

Stacje Paliw – wg ewidencji 20. Skontrolowano 1 obiekt, przeprowadzono 1 kontrolę.

Parking – ilość wg ewidencji - 1, skontrolowano, przeprowadzono 1 kontrolę.

Punkty Apteczne – wg ewidencji – 13, skontrolowane – 3, przeprowadzono 3 kontrole.

Przystanki PKP – wg ewidencji – 5, skontrolowano – 1, przeprowadzono 1 kontrolę. Na pozostałych przystankach PKP zawiesiło ruch do odwołania.

Ogólny stan sanitarno – higieniczny wszystkich skontrolowanych obiektów poza 1 - Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Kłobucku, na który wydano decyzję administracyjną opisaną jw. nie budził zastrzeżeń. W obiektach wydzielone są miejsca do przechowywania czystej i brudnej bielizny. Pojemniki i kontenery na odpady komunalne w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Odpady odbierane przez upoważnioną firmę z którą właściciel obiektu bądź Gmina ma zawartą umowę. Dodatkowo w aptekach przeterminowane leki przekazywane są do utylizacji na podstawie umów specjalistycznym podmiotom.

4. STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU

Charakterystyka skontrolowanych środków transportu

Sekcja HK i Ś w roku bieżącym skontrolowała 1 podmiot (przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 interwencyjna). Interwencja wniesiona została anonimowo dot. nieprawidłowości higienicznych i sanitarnych w zakresie prowadzonej działalności. Przeprowadzona kontrola sanitarna nie potwierdziła zarzutów będących tematem w/w interwencji. Skontrolowany podmiot posiada 2 środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Samochody trwale oznakowane w sposób wskazujący na ich przeznaczenie i zarejestrowane jako pojazdy specjalne. Posiadają kabiny kierowców odizolowane od części przeznaczonej na umieszczenie zwłok, odpowiednie zabezpieczenia przed przesuwaniem się trumny, łatwo zmywalne i odporne na działanie środków dezynfekcyjnych podłogi w części przeznaczonej na umieszczenie trumny. Mają wydzielone miejsca na

przechowywanie środków dezynfekcyjnych, higienicznych, sprzętu porządkowego, jednorazowych rękawic ochronnych i worków foliowych (gromadzonych w wyspecjalizowanych plastikowych pojemnikach, odbieranych na podstawie zawartej umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych). Mycie i dezynfekcja w/w środków prowadzona przez wyspecjalizowaną firmę. Prowadzone są zapisy przeprowadzanych zabiegów mycia i dezynfekcji. Właściciel podmiotu posiada opracowane instrukcje dot. mycia i dezynfekcji środków transportu. Stan sanitarno-higieniczny samochodów dobry. Przechowywanie zwłok odbywa się w chłodni, wynajmowanej na Cmentarzu Komunalnym w Częstochowie, jak również w Kaplicach należących do parafii katolickich, wyposażonych w odpowiednie urządzenia chłodnicze.

5. INTERWENCJE

W roku sprawozdawczym ogółem wpłynęły 2 interwencje:

- 1 dot. złego stanu sanitarno-technicznego Zakładu Fryzjerskiego opisana w pkt.3.6 (zakłady fryzjerskie)
- 1 interwencja na Zakład Pogrzebowy dot. nieprawidłowości higienicznych i sanitarnych w zakresie prowadzonej działalności opisana w pkt. 4 (środki transportu) .

6. INNE INFORMACJE ORAZ WNIOSKI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku w zakresie działalności Sekcji HK i Ś wydał w 2019 r.:

- 13 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok,
- 10 postanowień wydanych na wniosek Starostwa Powiatowego dot. przywozu zwłok z zagranicy,
- 8 opinii sanitarnych dot. regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach,
- 4 opinie dot. imprezy masowej,
- 1 opinię dot. aptek,
- 1 opinię na środek transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

W okresie sprawozdawczym w kilku skontrolowanych obiektach, stwierdzono uchybienia dot. stanu sanitarno – higienicznego, na które wydano stosowne decyzje administracyjne.

W pozostałych standard świadczonych usług jest na podobnym poziomie i znacznie lepszym niż w roku ubiegłym, wynikającym z konkurencji na rynku oraz wymagań klientów. Szczególnie istotny jest stan sanitarny, zakres świadczonych usług, wyposażenie (nowocześnie urządzone zakłady) oraz zaopatrzenie w odpowiednie środki dezynfekcyjne wymagane przez klientów.

IV. OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłobucku znajduje się 29 ujęć wód podziemnych. Wszystkie obiekty skontrolowano i oceniono jako dobre.

Ze wszystkich obiektów pobrano ogółem 143 próby wody wodociągowej do badań fizyko – chemicznych i mikrobiologicznych oraz dodatkowo 23 próby wody do badań rozszerzonych w ramach monitoringu przeglądowego. Ponadto przeprowadzono w 10 wodociągach badania laboratoryjne w kierunku występowania pestycydów chloroorganicznych. Analizy wykazały, że w każdej badanej próbce wody suma pestycydów chloroorganicznych mieściła się poniżej normy.

Przeprowadzono również badania ciepłej wody użytkowej w kierunku występowania bakterii z rodzaju Legionella sp. łącznie pobrano 16 prób ciepłej wody. Badania wykazały, że w jednym obiekcie, w którym pobierano próbki tj. w Szpitalu w Kłobucku wystąpiły przekroczenia dopuszczalnej ilości bakterii z rodzaju Legionella sp. Na obiekt wydano decyzje administracyjną

nakazującą podjęcie działań zmierzających do doprowadzenia wody do dobrej jakości. Kolejne badania wykonane przez podmiot leczniczy po przeprowadzeniu odpowiednich działań wykazały, że woda odpowiada wymaganiom rozporządzenia .

V. OCENA SANITARNA KĄPIELISK

W roku 2019 tutejsza Stacja nadzorowała 1 kąpielisko zorganizowane (Zalew „ZAKRZEW”). Obiekt w sezonie letnim 2019 skontrolowano.

Zalew „Zakrzew” w Kłobucku był dopuszczony do kąpeli od 24 czerwca do 9 sierpnia 2019 r. W związku z zakwitem sinic w dniu 12.08.2018 r. wydano decyzję administracyjną o zakazie kąpeli, która obowiązywała do 23.08.2019 - w tym dniu wydano decyzję zezwalającą na uruchomienie kąpieliska. Kolejną decyzję o zakazie kąpeli wydano po ponownym zakwicie sinic w dniu 28.08.2019 r. decyzja ta obowiązywała do końca sezonu tj. do 31.08.2019.

Z obiektu w ramach kontroli urzędowej przed rozpoczęciem sezonu pobrano w dniu 19.06.2019 r. 1 próbę wody do badań. Resztę badań wykonał organizator kąpieliska w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej. Wyniki badań były przekazywane Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu, który na ich podstawie wydawał orzeczenia o jakości wody. Ogółem wydano 5 ocen (3 o przydatności wody i 2 o braku przydatności wody do kąpeli (z uwagi na zakwit sinic) .

VI. OCENA STANU SANITARNO – TECHNICZNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZAKŁADACH NAUCZANIA I WYCHOWANIA

W roku 2019 pod nadzorem Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowało się ogółem 97 obiektów, w tym 78 placówek stałych oraz 19 różnych form letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Przeprowadzono ogółem 69 kontroli, w tym 9 kontroli turnusów wypoczynku. Skontrolowano ogółem 60 placówek.

Wydano ogółem 10 decyzji administracyjnych i 10 decyzji płatniczych, mandatów karnych nie nakładano.

Wydane decyzje administracyjne dotyczyły między innymi:

- nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego ścian i sufitów oraz podłóg w pomieszczeniach, w tym w pomieszczeniach sanitariatów, bloków sportowych oraz korytarzy,
- nieprawidłowego stanu technicznego ścian i sufitu w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,
- braku zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania w salach zajęć,
- złego stanu technicznego mebli edukacyjnych.

Wyegzekwowano ogółem 7 decyzji administracyjnych, w tym 3 wydane w roku sprawozdawczym, a 4 z lat ubiegłych. Na prośbę Dyrektorów placówek wydano 4 decyzje prolongujące wykonanie zarządzeń. Prolongaty wynikały z trudności finansowych placówek i organów prowadzących, niemniej jednak chociaż z opóźnieniem, ale zarządzenia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku są wykonywane. Stan techniczny obiektów ulega systematycznej poprawie.

Skontrolowane w roku sprawozdawczym zakłady nauczania i wychowania funkcjonowały w budynkach typowych lub przystosowanych dla potrzeb określonego typu placówek. Nie stwierdzono placówek w złym stanie sanitarno - higienicznym, tj. z brakiem wodociągu, kanalizacji czy też placówek z ustępami zewnętrznymi.

W zdecydowanej większości (94%) skontrolowanych placówek zapewniono dzieciom i młodzieży odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej tzn. pomieszczenia sanitarno- higieniczne w których jest dostęp do bieżącej ciepłej wody przy wszystkich umywalkach oraz do środków higieny osobistej (papieru toaletowego, mydła w płynie, ręczników jednorazowych bądź suszarek do rąk).

W 2 placówkach stwierdzono niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej (niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń, częściowy brak bieżącej ciepłej wody przy wszystkich umywalkach) oraz nieprawidłowości w zakresie dostępności do urządzeń sanitarnych (w 1 placówce), w związku z czym wydano 2 decyzje administracyjne oraz wystosowano wystąpienie pokontrolne.

Do poprawy warunków sanitarno - higienicznych i technicznych w placówkach oświatowych przyczyniły się nowo wybudowane obiekty oraz przebudowy i rozbudowy placówek już istniejących (Gminny Zespół Szkolno - Przedszkolny Nr 5 w Zawadach - Przedszkole, Przedszkole "Kotek i Myszka" w Pankach, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Zwierzyńcu Pierwszym).

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nadmiernego zagęszczenia w klasach, zajęcia w szkołach odbywają się w systemie jednozmianowym. Zauważa się natomiast zagęszczenie w niektórych przedszkolach.

Podczas kontroli zwracano uwagę na wyposażenie pracowni komputerowych i organizację stanowiska pracy przy monitorach ekranowych. Wzrasta liczba pracowni komputerowych wyposażonych w nowoczesny sprzęt, praktycznie każda placówka oświatowa posiada pracownię komputerową i w zdecydowanej większości są to pracownie urządzone zgodnie z wymogami higienicznymi.

We wszystkich skontrolowanych szkołach zapewniona była podstawowa opieka zdrowotna, zdecydowana większość (97% skontrolowanych) szkół posiadała gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej urządzone i wyposażone zgodnie z wymogami sanitarnymi. Tylko w jednej placówce (3% skontrolowanych) podstawowa opieka zdrowotna zapewniona była w pomieszczeniu zastępczym na terenie szkoły. Opieka medyczna sprawowana była przez pielęgniarkę szkolną. W jednym gabinecie stwierdzono nieprawidłowy stan techniczny ścian i sufitu, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej, w pozostałych gabinetach nie odnotowano zastrzeżeń sanitarnych i technicznych.

Systematycznie poprawia się infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w zakresie posiadania przez placówki nowoczesnych boisk sportowych bądź sal gimnastycznych. W roku 2019 oddano do użytku nową halę do zajęć dydaktyczno - sportowych przy Niepublicznej Szkole Podstawowej w Zwierzyńcu Pierwszym, (w 2018 - 1 boisko wielofunkcyjne przy ZS-P w Kalei). Nie mniej jednak nadal 2 skontrolowane w roku sprawozdawczym szkoły nie posiadają sali gimnastycznej bądź sali rekreacyjno - zastępczej. Zajęcia z wychowania fizycznego w tych placówkach odbywają się na korytarzu szkolnym i na boisku w okresie letnim. Szkoły, które nie posiadają wystarczającej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego organizują zajęcia w obiektach sportowych poza placówką, takich jak hala sportowa, basen czy boiska sportowe miejscowych klubów sportowych.

Z informacji uzyskanych podczas przeprowadzonych kontroli wynika, że 86% skontrolowanych w roku sprawozdawczym szkół zapewniło ciepłe posiłki dla uczniów (w większości w formie obiadów jednodaniowych). Posiłki przygotowywane są na miejscu w stołówkach szkolnych (77% skontrolowanych placówek) bądź dowożone są przez firmy cateringowe (23% skontrolowanych placówek).

Na uwagę zasługuje fakt, że prawie wszystkie skontrolowane szkoły podstawowe brały udział w "Programie dla szkół" adresowanym do dzieci klas I-V" w ramach którego uczniowie otrzymywali bezpłatnie owoce, warzywa, a także mleko (produkty mleczne).

Ważnym elementem rozwoju i zdrowia dziecka jest zapewnienie zgodnego z wymogami higienicznymi stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka. W roku sprawozdawczym dokonano oceny dostosowania mebli przedszkolnych i szkolnych do wzrostu dzieci. Ogółem skontrolowano 20 oddziałów w 4 placówkach tj. w 1 Przedszkolu, 2 Szkołach Podstawowych oraz w 1 Zespole Szkolno - Przedszkolnym - w Szkole Podstawowej. Oceniono 260 stanowisk pracy. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Podczas oceny mebli w placówkach oświatowych zwracano uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci i uczniów, oznakowanie mebli, odpowiednie zestawienie mebli i ich stan techniczny oraz posiadanie przez nie certyfikatu. W miarę możliwości w szkołach i przedszkolach dokonuje się wymiany ławek i krzesełek na nowe posiadające stosowne certyfikaty.

W ramach prowadzonego nadzoru w roku sprawozdawczym przeprowadzano badania obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/ plecaków szkolnych. Badania przeprowadzono ogółem w 13 placówkach szkolnych - 8 szkołach podstawowych i 5 szkołach podstawowych w zespołach szkolno - przedszkolnych. Badaniem objęto ogółem 970 uczniów klas I-VIII z 97 oddziałów. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektoratu Sanitarnego waga tornistra nie powinna przekraczać 10%-15% masy ciała dziecka.

Na podstawie wyników przeprowadzonych pomiarów stwierdzono, że:

- 439 uczniów nosiło tornistry o wadze mieszczącej się w niskiej normie (10%)
- 839 uczniów nosiło tornistry o wadze mieszczącej się w wysokiej normie (15%)
- 131 uczniów miało zbyt ciężki tornister tzn. waga tornistra przekraczała 15% ciężaru ciała ucznia.

Podczas pomiarów przeprowadzano z uczniami rozmowy na temat skutków noszenia zbyt ciężkich tornistrów oraz zasad ich prawidłowego noszenia i pakowania. Dyrektorów szkół oraz nauczycieli/pielęgniarki szkolne poproszono o przeprowadzenie z uczniami działań edukacyjnych (pogadank) w tym zakresie, pozostawiono materiały informacyjne opracowane przez MEN i GIS celem kontynuowania działań w środowisku szkolnym.

W 2019 w miesiącu listopadzie i grudniu prowadzono również monitoring urządzeń stosowanych w placówkach oświatowo - wychowawczych (żłobkach, klubach dziecięcych, przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego). Skontrolowane w tym okresie 2 placówki przedszkolne nie posiadały zamontowanych oczyszczaczy powietrza.

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano także uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. We wszystkich placówkach obowiązuje i jest przestrzegany całkowity zakaz palenia tytoniu, w widocznych miejscach umieszczone były odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów.

W roku 2019 na terenie powiatu kłobuckiego funkcjonowało 19 różnych form letniego i zimowego wypoczynku, skontrolowano 9 turnusów. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba form wypoczynku kształtuje się na porównywalnym poziomie (18 w 2018 r.) Przyczyną tego stanu rzeczy mogą być koszty wypoczynku i mała atrakcyjność terenu. Turnusy były krótkie 5-7 dniowe. Organizatorom wypoczynku dla dzieci i młodzieży przekazywano materiały dotyczące bezpiecznego wypoczynku, prawidłowych zachowań zdrowotnych i zachęcano do wzięcia udziału konkursie na najlepiej zorganizowany wypoczynek letni w miejscu zamieszkania. Przekazywano również materiały edukacyjne dot. profilaktyki chorób zakaźnych, zatruc pokarmowych oraz zatruc grzybami, profilaktyki uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem używania dopalaczy, chorób nowotworowych, a zwłaszcza czerniaka skóry, profilaktyki chorób pasożytniczych (wszawicy, boreliozy). We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono dobre warunki do utrzymania higieny osobistej. Nie zgłaszano skarg i interwencji.

VII. OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE NADZORU NAD WARUNKAMI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

W roku 2019 Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kłobucku obejmowała nadzorem sanitarnym **193 zakłady pracy** zatrudniające łącznie **7878 osób** w różnych branżach. W roku 2019 skontrolowano **74** zakłady.

W 8 zakładach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych NDN¹ :

➤ **171** pracowników pracuje w natężeniach hałasu przekraczających NDN.

Rzeczywista liczba podmiotów zatrudniających pracowników i narażenie może znacznie różnić się od objętych ewidencją z uwagi na to, że pracodawcy nie mają obowiązku zgłaszania prowadzonej przez siebie działalności.

Przez cały rok realizowano przedsięwzięcia związane z :

- oceną nad warunkami pracy, w tym kontynuacja kontroli oceny ryzyka zawodowego pracowników podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest,
- realizacji zadań dot. środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- analizą realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawnych przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorsy narkotyków kategorii 2 i 3,
- oceną realizacji nadzoru nad zakładami pracy, w których w środowisku pracy występują substancje, preparaty, czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- oceną i analizą aktualizacji ewidencji zakładów pracy wymagających nadzoru nad warunkami pracy,
- oceną i analizą zgłaszanych przypadków chorób zawodowych oraz intensyfikacją działań w tym zakresie.

Kontrole przeprowadzone w obiektach stosujących, wprowadzających do obrotu substancje i preparaty chemiczne jak również prekursorsy kategorii 2 i 3 nie wykazały nieprawidłowości obowiązujących w tym zakresie przepisów prawnych, które uległy zmianie i są dostosowane do dyrektyw unijnych.

Stan sanitarny nadzorowanych zakładów na przestrzeni ostatnich lat uległ znacznej poprawie. Modernizacja istniejących zakładów, oddawanie do użytku nowo wybudowanych lub adaptowanych pomieszczeń zgodnie z obowiązującymi przepisami zdecydowanie poprawiło warunki pracy zatrudnionych pracowników.

Na poprawę warunków pracy ma wpływ również wprowadzanie nowych technologii, automatyzacja procesów produkcyjnych, zakup nowych linii technologicznych, znaczny wzrost świadomości pracodawców w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również realizacja nakazów jednostek kontrolujących, w tym Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ostatnich latach nastąpił spadek zachorowań na choroby zawodowe. 01.07.2009 r. weszło w życie nowe rozporządzenie w sprawach chorób zawodowych, w związku z czym jednostki orzecznicze wydały orzeczenia badanych w ostatnich latach chorych – niejednokrotnie diagnostyka orzeczonych zachorowań była prowadzona na przestrzeni ostatnich lat.

¹ Najwyższe Dopuszczalne Natężenie

Z uwagi na zmianę uwarunkowań prawnych w/w jednostki wydały wszystkie zaległe orzeczenia na starych zasadach.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłobucku wszczął z urzędu postępowania administracyjne i wydał 3 decyzje stwierdzające choroby zawodowe.

**Tabela przedstawiająca liczbowe zestawienie dotyczące chorób zawodowych
w latach 2009 – 2019**

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zgłoszonych podejrzeń o chorobę zawodową	19	15	15	15	14	12	12	14	10	10	6
Liczba stwierdzonych chorób zawodowych	15	12	12	5	4	7	6	3	2	4	3

VIII. OCENA STANU SANITARNEGO MIAST I GMIN W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

1. Ogólna charakterystyka działalności.

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego polega na wykonywaniu zadań, o charakterze profilaktycznym na różnych etapach procesu planowania i zagospodarowania przestrzennego, lokalizacji inwestycji oraz jej realizacji i odbioru, zmierzających do szeroko pojętej ochrony zdrowia ludzkiego. Realizacja tych zadań w procesie inwestycyjnym oraz planowania przestrzennego ma na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w środowisku i w obiektach w taki sposób, aby w trakcie użytkowania nie powstawały zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, spowodowane przyjętymi w tym zakresie rozwiązaniami. Analiza projektowanych rozwiązań w szczególności przeprowadzana jest w aspekcie oceny ryzyka narażenia ludzi na czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne oraz warunki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia człowieka.

W ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w powiecie kłobuckim w 2019 roku wydano łącznie 181 stanowisk. Stanowiska te zajmowane były na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczyły planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu. Nadzór ten był realizowany poprzez zajmowanie stanowisk pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w ramach:

1. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikającej z art. 48, art. 53 i art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
2. opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w oparciu o art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
3. oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie art. 64 ust.1 pkt 2, art. 70 ust.1 pkt 2, art. 77 ust.1 pkt 2, art. 90 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
4. uzgadniania dokumentacji projektowych inwestycji, w szczególności projektów budowlanych dotyczących budowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów lub ich części na podstawie art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
5. stwierdzenia zgodności wykonania obiektów budowlanych z projektem budowlanym i spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w obiektach dopuszczanych do użytkowania na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane oraz art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
6. opinii wynikających z innych przepisów prawnych np. ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dotyczących ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla planowanych inwestycji na terenach, gdzie nie ma obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Liczba stanowisk zajętych w ww. zakresach jest porównywalna z liczbą stanowisk w 2018 roku, która wynosiła 183 stanowiska, co pokazuje poniższa tabela.

Rodzaj działalności	Liczba wydanych stanowisk w 2018 roku	Liczba wydanych stanowisk w 2019 roku
Liczba zajętych stanowisk w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	27	11
uzgodnienie dotyczące odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	1	1
uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	5	6
opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	21	4
Liczba zajętych stanowisk dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy	2	1
Liczba zajętych stanowisk dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	22	42
opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	19	37
wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	0	0
wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	3	5 w tym 3 negatywne
wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko	0	0
Liczba zajętych stanowisk dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	2	4
Liczba zajętych stanowisk dotyczących uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego: - na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane, - na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej	53 36 17	60 34 26 w tym 2 negatywne
Liczba zajętych stanowisk dotyczących innych spraw, w tym m.in. opinii wynikających z innych przepisów	77	63 w tym 1 negatywne

prawnych np. ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,		
Kontrole	56	65

2. Szczegółowe działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W okresie 2019 roku w gminach powiatu kłobuckiego zmiany w dokumentach podlegających strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikały głównie z potrzeby dostosowania zapisów do obowiązujących przepisów prawnych oraz wprowadzenia zmian w istniejącym zagospodarowaniu terenu poprzez przekształcenie terenów pod projektowane tereny mieszkaniowe i usługowo-produkcyjne. W trybie regulacji wynikającej z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i dotyczącej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydano stanowiska w zakresie:

- uzgodnień dotyczących odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów – studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planu zagospodarowania przestrzennego. W 2019 roku wydano 1 opinię dotyczącą zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów w Miedźnie, Kołaczkowicach, Wapienniku i Izbiskach w gminie Miedźno.
- uzgodnień dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych. W 2019 roku wydano 6 opinii, w tym 5 dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminach: Kłobuck – teren w Kłobucku ul. Górnicza i ul. Drukarska, w Kłobucku obręb Kłobuck, Przybyłów, Osoki Pustkowie, gminie Przystajń – obszary w miejscowościach Mrówczak, Stany, Brzeziny, Kamińsko oraz obszarów w gminie Lipie – w miejscowościach Danków oraz Albertów, a także 1 stanowisko dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Popów,
- oceny projektów dokumentów strategicznych wraz z prognozami oddziaływania na środowisko. W 2019 roku wydano 4 stanowiska, w tym 3 opiniujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – obszar Lgota i Biała Dolna w gminie Kłobuck, Libidza ul. Kłobucka w gminie Kłobuck oraz obszary w gminie Przystajń - Mrówczak, Stany, Brzeziny, Kamińsko oraz 1 opinię dotyczącą zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipie.

W 2019r. wydano także 1 postanowienie, będące uzgodnieniem zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszarów w Lgocie i Białej Dolnej w gminie Kłobuck w oparciu o art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Stosowanie do regulacji wynikającej z ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i dotyczącej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano 42 stanowiska w zakresie:

- potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W 2019 roku wydano 37 stanowisk. Dotyczyły przedsięwzięć m.in. z zakresu infrastruktury drogowej – przebudowy dróg gminnych i powiatowych, budowy farm fotowoltaicznych o mocy do 1 MW zajmujących powierzchnię powyżej 1 ha, stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,

budowy sieci kanalizacyjnych, budowy budynków magazynowych zajmujących powierzchnię powyżej 1 ha, budowy stacji paliw płynnych, rozbudowy oczyszczalni ścieków.

- uzgodnień środowiskowych uwarunkowań dla realizacji przedsięwzięć. Były to przedsięwzięcia związane z przetwarzaniem odpadów - stacje demontażu zużytych pojazdów oraz rozbudowy zakładu przetwórstwa tworzyw sztucznych zajmującego powierzchnię powyżej 1 ha. W 2019 roku wydano łącznie 5 stanowisk, w tym 3 były negatywne. Negatywne stanowiska dotyczyły przedsięwzięć – dwóch stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji w Przystajni gmina Przystajń oraz jednej stacji w Kłobucku ul. Kasztanowa. Inwestycje te planowane są (w dwóch przypadkach) na terenie przeznaczonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę przemysłową jednak z wprowadzonym zakazem lokalizowania obiektów związanych z przetwarzaniem odpadów i zbieraniem odpadów, co nie zostało uwzględnione w prowadzonym postępowaniu oraz w jednym przypadku na terenie nie mającym obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w zabudowie mieszkaniowo-usługowej. Stanowiska negatywne wynikały z wątpliwości dotyczących możliwości długotrwałego pogorszenia warunków sanitarnohigienicznych i warunków zdrowotnych życia ludzi poprzez powstanie zagrożenia dla jakości wód podziemnych, zwiększenia ilości różnych odpadów, w tym niebezpiecznych, stworzenia możliwości wywołania konfliktów społecznych poprzez utratę komfortu zamieszkania ludzi.

W 2019 roku zajęto 4 stanowiska w formie opinii sanitarnych uzgadniających rozwiązania projektowe na etapie projektowania obiektów budowlanych. Dotyczyły one projektów zmiany sposobu użytkowania lokali na potrzeby salonu kosmetycznego, fryzjerskiego oraz sklepów spożywczych.

W analizowanym roku wydano także 63 stanowiska w sprawach wynikających z innych przepisów lub informujących o nieprawidłowościach i nieścisłościach w przekazanych dokumentach. I tak m.in. uczestniczono w wydawaniu opinii na etapie uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji powstających w terenach nie posiadających obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W 2019r. wydano 48 opinii dla inwestycji dotyczących ustalenia warunków zabudowy dla budowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów produkcyjnych, magazynowych, usługowych, oświatowych głównie w gminie Kłobuck oraz gminach: Krzepice, Lipie i Popów. Wśród tych opinii 1 była odmawiająca uzgodnienia warunków zabudowy dla budowy budynku mieszkalnego zlokalizowanego przy istniejącym cmentarzu parafialnym, w wyznaczonym 50 –cio metrowym pasie izolacyjnym od miejsc pochówku na cmentarzu.

Na wniosek zainteresowanych podmiotów przeprowadzono czynności odbiorowe obiektów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

W 2019 r. oceniono pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zgłoszone obiekty budowlane i wydano 26 stanowisk , w tym 2 negatywne na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wydano także stanowiska o zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym w związku z uczestniczeniem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów użytkowania na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane. Były to 34 stanowiska wydane w formie opinii sanitarnej.

Stanowiska te dotyczyły takich inwestycji jak na przykład:

- obiekty wychowania i nauczania dzieci – budowa przedszkola niepublicznego w Zwierzyńcu Pierwszym, przebudowa gimnazjum dla potrzeb przedszkola publicznego w Zawadach, rozbudowa przedszkola o 1 oddział przedszkolny w Pankach, a także budowa stołówki

z zapleczem kuchennym dla potrzeb szkoły i przedszkola w Zawadach, przebudowy kuchni i stołówki w szkole podstawowej w Krzepicach, budowa hali sportowej dla potrzeb szkoły i przedszkola niepublicznego w Zwierzyńcu Pierwszym,

- budynki opieki społecznej i kultu religijnego – świetlica środowiskowa w Gruszewni, budynek Centrum Integracji i Aktywności Społecznej w Kłobucku, dom seniora w Klepaczce, kaplica przedpogrzebowa w Opatowie
- obiekty handlowe głównie branży ogólnospożywczej, obiekty gastronomiczne,
- obiekty usługowe głównie związane z bytowaniem ludzi – zakłady fryzjerskie i kosmetyczne oraz handlowo-usługowe branży przemysłowej,
- obiekty przemysłowe i magazynowe - wybudowane lub podlegające rozbudowie i przebudowie,
- pokoje noclegowe przy istniejących salach imprez okolicznościowych we Wręczycy Małej w Kamyku,
- oddział leczenia uzależnień alkoholowych w Parzymiechach, apteka w Kalei.

Podczas czynności odbiorowych głównymi nieprawidłowościami pojawiającymi się w obiektach były: zmiany wprowadzone w wykonaniu obiektów, bez ich kwalifikacji w dokumentach powykonawczych jako istotne lub nieistotne i brak uzgodnień pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych tych zmian. Najczęściej zmiany te dotyczyły innych rozwiązań wentylacji nawiewno-wywiewnej niż w uzgadnianych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektach budowlanych lub braku jej wykonania, a także innych rozwiązań technologicznych i funkcjonalnych w odbieranych obiektach budowlanych.

W 2019 roku nie wniesiono sprzeciwu przeciwko uruchomieniu wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego, w tym wobec dopuszczenia do użytkowania w trybie art. 28 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Łącznie w 2019 r. przeprowadzono 65 kontroli obiektów w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Były to kontrole głównie nowopowstałych obiektów budowlanych i lokali zgłoszonych przez zainteresowane podmioty. W toku prowadzonych postępowań, działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego prowadziły do wyeliminowania ewentualnych uchybień i stwierdzonych nieprawidłowości.

W 2019 roku wystawiono łącznie 55 decyzji płatniczych.

W 2019 roku kontynuowana była współpraca z organami samorządowymi w powiecie kłobuckim oraz Powiatowym Lekarzem Weterynaryjnym w Kłobucku. Współpracowano także z nadzorem bieżącym PSSE w Kłobucku w zakresie wspólnych kontroli odbiorowych obiektów będących pod nadzorem głównie Higieny Komunalnej i Środowiska oraz Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku, a także udzielania wyjaśnień i informacji dotyczących najczęściej bloków żywieniowych w placówkach oświatowych.

We wszystkich działaniach podejmowanych w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2019 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, zwrócono szczególną uwagę na konieczność zapewnienia ludziom odpowiednich warunków życia w miejscu ich zamieszkiwania oraz pobytu, a podjęte działania były skierowane przede wszystkim na:

- oddzielenie obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową od obszarów przemysłowych oraz tras komunikacyjnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w celu ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na mieszkańców i warunki ich życia,

- egzekwowanie skutecznych rozwiązań z zakresu ochrony środowiska, w tym zabezpieczenie ludności przed uciążliwością hałasową, promieniowaniem elektromagnetycznym, zanieczyszczeniami powietrza a także z zapewnieniem komfortu życia i odpoczynku ludzi,
- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem czynników środowiska pracy i życia ludzi związanymi z hałasem, odorami, promieniowaniem elektromagnetycznym, emisją zanieczyszczeń do powietrza poprzez zastosowanie odpowiednich technologii i rozwiązań technicznych redukujących lub pochłaniających substancje szkodliwe,
- zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia o odpowiedniej jakości,
- prawidłowe postępowanie, usuwanie, gromadzenie, składowanie i unieszkodliwianie odpadów głównie niebezpiecznych, w tym pochodzenia medycznego, w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- zagwarantowanie odpowiednich pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych warunków pobytu ludzi w budynkach, w tym dzieci i młodzieży, osób chorych i starszych poprzez zapewnienie w nich właściwego oświetlenia, wysokości, kubatury, jakości środowiska wewnętrznego z prawidłową wymianą powietrza, utrzymaniem odpowiedniej temperatury, wilgotności, klimatu akustycznego oraz zastosowania bezpiecznych dla zdrowia wyrobów budowlanych,
- zapewnienie pracownikom właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy.

Oceniając stan sanitarny obiektów na różnych etapach ich realizacji oraz w ramach profilaktyki inwestycyjnej należy stwierdzić, że standardy zapewnienia właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego stale wzrastają.

IX. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA W 2019 ROKU

Priorytetem oświaty zdrowotnej jest zaznajomienie społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi w aspekcie ochrony zdrowia, promowanie zdrowego stylu życia oraz propagowanie metod zapobiegania chorobom. Uzyskanie oczekiwanych efektów wymaga intensywnych i długofalowych działań edukacyjnych dlatego niezbędne jest kontynuowanie działań w zakresie promocji zdrowia, które umożliwią identyfikowanie problemów zdrowotnych, a tym samym zwiększenie kontroli nad stanem zdrowia, w celu jego poprawy.

Działalność oświatowo – zdrowotna prowadzona na terenie powiatu kłobuckiego w roku 2019 skoncentrowana była na podejmowaniu działań w różnych płaszczyznach zdrowia mających na celu kształtowanie świadomości prozdrowotnej oraz wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa powiatu wobec aktualnych zagrożeń zdrowia publicznego.

Podejmowane działania oświatowo- zdrowotne realizowane były w odniesieniu do:

- kształtowania prawidłowych postaw i bezpiecznych zachowań zdrowotnych w aspekcie aktualnych problemów zdrowotnych,
- pobudzania aktywności prozdrowotnej w aspekcie indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie oraz podejmowania świadomych wyborów sprzyjających zdrowiu,
- umacnianie zdrowia poprzez propagowanie działań profilaktycznych zmierzających do eliminowania szkodliwych czynników wpływających na zdrowie ludzi,
- popularyzowania i kształtowania wiedzy na temat zdrowego stylu życia w aspekcie profilaktyki chorób nowotworowych oraz następstw zdrowotnych spowodowanych paleniem tytoniu i używaniem innych środków psychoaktywnych.

W świetle powyższych aspektów oświata zdrowotna Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kłobucku w roku 2019 inicjowała, organizowała, koordynowała i uczestniczyła w realizacji interwencji programowych i nieprogramowych z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia:

1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Celem programu jest poprawa sposobu odżywiania i wzrostu aktywności fizycznej dzieci i młodzieży oraz kształtowanie postaw i zachowań w zakresie prawidłowego żywienia i uprawiania aktywności fizycznej.

Program adresowany do uczniów klas III szkół gimnazjalnych i klas V-VIII szkół podstawowych oraz rodziców i opiekunów. Program realizowano pod kierunkiem szkolnych koordynatorów programu z udziałem nauczycieli, pedagogów, pracowników bloków żywieniowych oraz przy wsparciu pielęgniarek środowiskowych w miejscu nauczania i wychowania. Partnerami w realizacji były jednostki samorządów terytorialnych, ośrodki pomocy społecznej, komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, kluby sportowe, ośrodki sportu i rekreacji, specjaliści żywienia, instruktorzy tańca, rady rodziców, samorządy uczniowskie.

W roku szkolnym 2018/2019 program realizowały ogółem **40** szkoły powiatu kłobuckiego - **19** gimnazjów i **18** szkół podstawowych. Programem objęto **2244** uczniów klas III szkół gimnazjalnych i klas V-VIII szkół podstawowych. Zorganizowano **2** szkolenia dla koordynatorów, podczas którego przedstawiono założenia i metodykę realizacji programu – liczba uczestników – **32** osoby. Promowano i koordynowano Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!” dla klas V-VII szkół podstawowych i III klas gimnazjalnych. W konkursie wzięło udział 9 placówek.

Działania edukacyjne prowadzono również wśród rodziców i opiekunów, którzy również angażowali się w realizację działań w środowisku szkolnym np. imprezy, uroczystości szkolne, festyny, pikniki. Łączna liczba odbiorców programu - **2244**.

W realizacji programu wykorzystywano różnorodne formy przekazu, które pozwalały na uzyskanie zamierzonych celów, jak również były okazją do prezentacji osiągnięć, umiejętności np. tanecznych, sportowych i efektów programowych. Program sukcesywnie powoduje zmiany w nawykach żywieniowych dzieci i młodzieży oraz zachęca do aktywności ruchowej i współzawodnictwa sportowego. Uczy odpowiedzialności oraz świadomych wyborów dotyczących własnego zdrowia jak również bliskich osób.

2. Wojewódzki projekt „Klub Zdrowego Przedszkolaka”

Celem projektu jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia w placówkach przedszkolnych. Działania realizowane w ramach projektu mają na celu wzbogacenie wiedzy dzieci na temat zdrowia, wykształcenie u nich postawy prozdrowotnej, nabycie określonych umiejętności oraz przyswojenie prawidłowych przyzwyczajęń i nawyków higieniczno-zdrowotnych.

Projekt adresowany do dyrektorów, nauczycieli wychowania przedszkolnego, dzieci w wieku przedszkolnym oraz rodziców i opiekunów dzieci. Projekt realizowali koordynatorzy projektu – nauczyciele wychowania przedszkolnego. Zorganizowano 2 szkolenia dla koordynatorów, podczas którego przedstawiono założenia i metodykę realizacji projektu – liczba uczestników – **32** osoby.

W roku szkolnym 2018/2019 program realizowały **32** placówki przedszkolne powiatu kłobuckiego. Programem objęto **992** dzieci w wieku przedszkolnym. Działania edukacyjne kierowano do kadry pedagogicznej, rodziców i opiekunów, którzy angażowali się w realizację działań w środowisku przedszkolnym np. imprezy prozdrowotne, uroczystości przedszkolne, festyny, pikniki. Łączna liczba odbiorców programu – **2207**.

W projekcie realizowano akcję „**Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana**”, w której Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny oraz pracownik Oświaty Zdrowotnej czytali przedszkolakom bajkę o dzielnym niedźwiadku Szczepanie. Akcję czytania bajki przeprowadzono w **4** przedszkolach. Przygotowano również Konkurs na najlepszy film – krótki reportaż pt. „**Szczepan w naszym przedszkolu zachęca do szczepień**” z przebiegu akcji, adresowany do nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz dzieci z placówek przedszkolnych realizujących projekt. Do konkursu przystąpiły **3** przedszkola, oceniono nadesłane prace, z których jedną przesłano na etap wojewódzki konkursu. Przesłana praca w etapie wojewódzkim otrzymała wyróżnienie. Przedszkola uczestniczące w konkursie otrzymały dyplomy.

W realizacji programu wykorzystywano różnorodne formy przekazu, które pozwalały na uzyskanie zamierzonych celów. Projekt w znacznym stopniu przyczynia się do promowania zdrowego stylu życia wśród dzieci i ich rodziców. Realizacja projektu stopniowo powoduje zmiany w nawykach żywieniowych dzieci oraz zachęca do aktywności ruchowej, obserwuje się poprawę jakości serwowanych posiłków w placówkach przedszkolnych.

3. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „ Bieg Po Zdrowie”

W roku szkolnym 2018/2019 realizowano III edycję Programu Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej pt. „**Bieg po zdrowie**” adresowanego do uczniów klas IV szkół podstawowych oraz rodziców i opiekunów.

Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów.

Realizacja programu przebiegała pod kierunkiem szkolnych koordynatorów programu, którzy zostali zapoznani z założeniami i metodyką realizacji interwencji programowej podczas szkolenia – liczba uczestników szkolenia **17** osób. Program realizowało **19** szkół podstawowych powiatu kłobuckiego, programem objęto **477** uczniów klas IV. W jednej wytypowanej szkole przeprowadzono ewaluację programu w grupie uczniów realizujących program i ich rodziców oraz w grupie kontrolnej. Działania edukacyjne prowadzono również wśród rodziców i opiekunów podczas zebrań i uroczystości szkolnych – liczba odbiorców – **490**. Łączna liczba odbiorców programu - **967**.

Program odbierany pozytywnie przez dyrektorów szkół, koordynatorów programu. Podobną opinię wyrażają rodzice, którzy uczestniczą w realizacji pomagając w zadaniach domowych uwzględnionych w scenariuszach zajęć edukacyjnych. Metodyka programu umożliwia przeprowadzenie atrakcyjnych zajęć edukacyjnych, które pobudzają kreatywność i aktywność uczniów.

4. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas”

W roku szkolnym 2018/2019 realizowano Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej pt. „Czyste Powietrze Wokół Nas” adresowanego do dzieci 5-6 letnich uczęszczających do przedszkoli oraz rodziców i opiekunów.

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Program realizowały **32** placówki przedszkolne powiatu kłobuckiego, programem objęto **932** dzieci 5 i 6 - letnich oraz 4 - letnich uczęszczających do tych placówek. Działania edukacyjne prowadzono również wśród rodziców i opiekunów podczas działań np. zebrań, uroczystości przedszkolnych, festynów - liczba uczestników - **627**. Łączna liczba odbiorców programu - **1559**.

Program odbierany pozytywnie przez dyrektorów przedszkoli, koordynatorów programu. Podobną opinię wyrażają rodzice, którzy aktywnie uczestniczą w jego realizacji biorąc udział ze swoimi pociechami w zajęciach otwartych, konkursach, zabawach itp. Metodyka programu stwarza realizatorom możliwość przeprowadzenia atrakcyjnych zajęć edukacyjnych dla dzieci (konkursy, przedstawienia, wycieczki plenerowe, ćwiczenia, zabawy), jak również zachęca je do aktywnego uczestnictwa w realizacji. Program ma pozytywny wpływ na kształtowanie prawidłowych postaw zdrowotnych dzieci w zakresie dbałości i odpowiedzialności za zdrowie swoje i bliskich, a wzrost poziomu wiedzy rodziców daje szansę na podjęcie istotnych decyzji dotyczących ochrony dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego.

5. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Celem podejmowanych działań jest podniesienie świadomości i poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS w zakresie unikania zachowań ryzykownych, ograniczenie rozprzestrzeniania się nowych zakażeń HIV oraz kształtowanie właściwych postaw wobec żyjących z HIV i chorych na AIDS.

W roku szkolnym 2018/2019 realizowano **Projekt „HIV/AIDS – chcę wiedzieć więcej”** skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Projekt realizowało **8** szkół ponadpodstawowych, koordynatorzy szkolni uczestniczyli w szkoleniu z zakresu metodyki realizacji Projektu. Zgodnie z założeniami prowadzono zajęcia edukacyjne dla młodzieży, w których uczestniczyło **798** uczniów szkół ponadpodstawowych. W Projekcie przygotowano Konkurs wiedzy w zakresie profilaktyki HIV/AIDS w kategorii plakat ph. „HIV/AIDS – chcę wiedzieć więcej”. Nadesłano **14** prac konkursowych, z których Komisja przyznała I, II i III miejsce. Rozstrzygnięcie Konkursu odbyło się podczas obchodów Światowego Dnia AIDS, Laureatom wręczono nagrody i dyplomy, a pozostałym uczestnikom dyplomy za udział w Konkursie. Nagrody ufundowała Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kłobucku i Krajowe Centrum ds. AIDS.

Promowano w środkach masowego przekazu, podmiotach leczniczych, placówkach nauczania kampanię społeczną „Mam czas rozmawiać (#mameczasrozmawiac)”, której celem było zachęcenie społeczeństwa do badań na obecność wirusa HIV oraz podjęcie dialogu międzypokoleniowego o zdrowiu oraz Europejski Tydzień Testowania w kierunku HIV. Działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS prowadzono podczas akcji profilaktycznych, lokalnych oraz szkolnych imprez, uczestnicy korzystali z poradnictwa w zakresie profilaktyki HIV/AIDS i materiałów edukacyjnych. Działania w zakresie profilaktyki HIV/AIDS intensyfikowano z okazji obchodów Światowego Dnia AIDS. Liczba odbiorców – 352 osoby.

Liczba osób objętych oddziaływaniem w zakresie profilaktyki HIV/AIDS - 1150 osób co stanowi 1,3% liczby mieszkańców powiatu kłobuckiego.

6. Program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C „Podstępne WZW”

W roku 2018/2019 realizowano wojewódzki Program Profilaktyki Zakażeń Wirusowego Zapalenia Wątroby „Podstępne WZW” adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C uświadomienie zagrożeń wynikających z zakażenia oraz zasad profilaktyki w tym zakresie.

Do realizacji programu przystąpiło 8 szkół ponadpodstawowych powiatu kłobuckiego, programem zostało objętych 357. Działaniami informacyjno-edukacyjnymi objęto rodziców oraz kadrę pedagogiczną – 270 osób. Łączna liczba odbiorców programu – 627.

Interwencję programową realizowali nauczyciele, pedagodzy - szkolni koordynatorzy programu oraz pielęgniarki środowiska szkolnego. W ramach programu prowadzono ankietyzację uczniów przed i po zakończeniu zajęć edukacyjnych, która pozwala ocenić poziom wiedzy młodzieży w zakresie prezentowanej tematyki oraz uzyskane efekty założeń programu.

Realizacja programu nie sprawiała trudności, założenia wpisują się w podstawę programową. Z analizy wynika, że świadomość uczniów dotycząca zakażeń wirusami HBV i HCV oraz zapobiegania tym zakażeniom wzrosła, nie jest to jednak znaczący wzrost, dlatego zachodzi konieczność kontynuowania działań w tym zakresie.

7. Program profilaktyki nowotworów skóry „Znamie! Znam je?”

W roku szkolnym 2018/2019 realizowano program edukacyjny „Znamie! Znam je?”. Celem programu jest upowszechnienie wiedzy o nowotworze złośliwym skóry, budowanie świadomości młodzieży w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych zachowań i prozdrowotnych postaw.

Program adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Na terenie naszego powiatu do programu przystąpiło 8 szkół ponadpodstawowych, realizacją objęto 573 uczniów. W ramach realizacji prowadzono działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców, opiekunów, kadry pedagogicznej. Ogółem liczba odbiorców – 958. Realizacja programu przebiegała pod kierunkiem szkolnych koordynatorów programu, którzy zostali zapoznani z założeniami i sposobem realizacji interwencji programowej.

Program „Znamie! Znam je?” pozytywnie oceniony przez realizatorów, młodzież jak również rodziców. Działania edukacyjne mają wpływ na wzrost wiedzy i świadomości na temat zagrożeń wynikających z zachorowalności na czerniaka. Program kształtuje postawy prozdrowotne młodzieży, uczy umiejętności rozpoznawania czerniaka oraz samobadania skóry, a tym samym odpowiedzialności za własne zdrowie.

8. Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – Pierwszy krok”

W roku szkolnym 2018/2019 realizowano wojewódzki program edukacyjny **„Wybierz życie – Pierwszy krok”**. Cele programu to upowszechnienie wiedzy na temat raka szyjki macicy i czynników zwiększających ryzyko jego wystąpienia, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym, a tym samym zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.

Program adresowany do uczniów klas I szkół ponadgimnazjalnych. Do programu przystąpiło **8** szkół ponadgimnazjalnych, realizacją objęto **193** uczniów. W ramach realizacji prowadzono działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców, opiekunów, kadry pedagogicznej. Ogółem liczba odbiorców – **350**. Realizacja programu przebiegała pod kierunkiem szkolnych koordynatorów programu, którzy zostali zapoznani z założeniami i sposobem realizacji interwencji programowej. Program realizowano z udziałem pielęgniarki położnej oraz pielęgniarek środowiskowych w miejscu nauczania i wychowania.

Program „Wybierz życie – Pierwszy krok” pozytywnie oceniony przez realizatorów, młodzież jak również rodziców. Działania edukacyjne mają wpływ na wzrost wiedzy i świadomości w zakresie profilaktyki zachorowań na raka szyjki macicy, kształtuje zachowania prozdrowotne młodzieży i dorosłych oraz uczy odpowiedzialności za zdrowie własne i bliskich. Program pozwala przygotować młode dziewczęta do pierwszej wizyty u lekarza ginekologa i badań ginekologicznych, przełamuje strach i wstyd towarzyszące podczas tych wizyt.

8. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

W roku 2019 kontynuowano realizację Projektu KIK/68 **„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”** współfinansowanego w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Grupą docelową są kobiety w wieku prokreacyjnym między 15 a 49 rokiem życia, a także ogół społeczeństwa będący adresatem kampanii społecznej. W ramach projektu realizowano kampanię społeczną „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!”. Działania kampanijne prowadzono podczas akcji profilaktycznych podejmowanych w środowisku szkolnym i lokalnym. Organizowano punkty informacyjno-edukacyjne, w których prowadzono dystrybucję materiałów, pomiary tlenu węgla w wydychanym powietrzu osób palących oraz testowanie reakcji, zachowań z wykorzystaniem alko i narkogogli. W ramach projektu promowano kolejną edycję Konkursu „Szkola wolna od używek” adresowany do uczniów i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych.

W ramach Projektu KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” oddziaływaniem objęto ogółem **419** osób co stanowi **0,49%** liczby mieszkańców powiatu kłobuckiego.

9. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

W roku szkolnym 2018/2019 akces uczestnictwa w programie **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”** zgłosiło **8** szkół ponadgimnazjalnych powiatu kłobuckiego. Celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez młodzież. Program realizowali przeszkoleni koordynatorzy (pedagodzy szkolni). Realizacją programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?” objęto **228** uczniów. W programie prowadzono ankietyzację uczniów jednej klasy we wszystkich szkołach realizujących program celem oceny efektywności działań programowych

i odbioru przekazywanych treści przez młodzież, ankietyzacją objęto **113** uczniów. Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono również wśród rodziców, nauczycieli. Ogółem liczba odbiorców – **388**.

Program pozytywnie przyjęty przez dyrektorów, koordynatorów i realizatorów programu. Metodyka programu stwarza realizatorom możliwość przeprowadzenia atrakcyjnych zajęć edukacyjnych dla młodzieży oraz zachęca do aktywnego uczestnictwa w realizacji. Program cieszył się dużym zainteresowaniem młodzieży, a prezentowane treści programowe wywoływały dużo emocji i dyskusji. Program ma pozytywny wpływ na kształtowanie prawidłowych zachowań zdrowotnych w zakresie profilaktyki uzależnień.

10. Program profilaktyki uniwersalnej „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

W roku szkolnym 2018/2019 realizowano IV edycję programu profilaktyki uniwersalnej **„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”**. Program realizowany z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Śląskiego Kuratora Oświaty.

Celem programu jest edukacja zmierzająca do uświadomienia młodym ludziom kwestii zagrożeń, jakie stanowią dla ich życia i zdrowia substancje psychoaktywne, profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży.

Program adresowany do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych i klas III gimnazjum, program realizowało **35** szkół. Realizacją programu objęto **1528** uczniów. Realizacja programu przebiegała pod kierunkiem szkolnych koordynatorów programu, którzy zostali zapoznani z założeniami i sposobem realizacji interwencji programowej podczas szkolenia, liczba uczestników – **21** osób. Edukacją objęto również rodziców, opiekunów, liczba odbiorców - **896** osób. Ogółem liczba odbiorców – **2424**.

W działaniach programowych wykorzystano z form wzmacniających i aktywizujących np. emisje filmów edukacyjnych, pokazy i testowanie narkogogli, konkursy plastyczne, akcje profilaktyczne, happeningi. Metodyka programu ma wpływ na zaangażowanie i aktywność młodzieży. Forma anonimowości podczas zajęć pozwala na swobodne wypowiadanie się, prezentowanie swojego zdania. Program dostarcza młodym ludziom informacji nt. dopalaczy i konsekwencji wynikających z ich zażywania oraz uczy ostrożności w kontaktach z tymi produktami.

11. Akcja edukacyjna „Dopalacze - Wypalacze groźne narkotyki”

Cele akcji to profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży i zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne i zagrożenia wynikające z zażywania „dopalaczy” dla zdrowia dzieci i młodzieży oraz intensyfikacja działań informacyjno-edukacyjnych w tym zakresie. Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono dla społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz placówek wypoczynku letniego i zimowego.

W realizacji działań współpracowano ze szkołami podstawowymi, gimnazjalnymi i ponadgimnazjalnymi, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, policją, jednostkami samorządowymi, placówkami wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży, zakładami opieki zdrowotnej, podmiotami użyteczności publicznej np. ośrodki kultury, obiekty rekreacyjne, biblioteki.

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas akcji profilaktycznych, prelekcji, imprez w środowisku szkolnym i lokalnym. Prowadzono poradnictwo w zakresie profilaktyki uzależnień, problemów zdrowotnych wynikających z zażywania dopalaczy, gdzie szukać pomocy oraz

dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. Akcję promowano w środkach masowego przekazu, na stronach internetowych powiatu kłobuckiego i Stacji.

Liczba osób objętych oddziaływaniem - **1157** co stanowi **1,3%** liczby mieszkańców powiatu kłobuckiego.

12. Akcja informacyjno - edukacyjna „ Brązowo, ale czy zdrowo?”

Celem interwencji było zwrócenie uwagi na problem zdrowotny związany z nadmierną ekspozycją na promieniowanie ultrafioletowe w solariach, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia dla zdrowia dzieci i młodzieży. Działania podejmowane w ramach realizacji interwencji w szczególności dotyczyły edukacji społeczeństwa w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych związanych z bezpieczeństwem korzystania z promieni słonecznych oraz zabiegów opalających w solariach jako kluczowego zagrożenia dla zdrowia, a w szczególności dzieci i młodzieży. Podczas prowadzonych działań promowano bezpieczne zachowania podczas letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Partnerzy interwencji: organizatorzy wypoczynku letniego, jednostki samorządu terytorialnego, ośrodki kultury, sportu i rekreacji, administratorzy basenów, kąpielisk, dyrektorzy placówek nauczania i wychowania, pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania, kadra pedagogiczna i opiekuńcza.

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas akcji profilaktycznych, prelekcji, imprez w środowisku szkolnym i lokalnym. Udzielano porad w zakresie bezpiecznego korzystania z kąpiei słonecznych, konsekwencji zdrowotnych nieodpowiedzialnego korzystania z promieniowania ultrafioletowego (UV) oraz zalecanych środków chroniących skórę oraz zasad bezpieczeństwa podczas letniego wypoczynku. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych, w tym również materiały przygotowane do realizacji Kampanii społecznej „Jasne jak słońce”. Akcję promowano w środkach masowego przekazu, na stronie internetowej Stacji.

Liczba osób objętych oddziaływaniem **1029** osób co stanowi **1,2%** liczby mieszkańców powiatu kłobuckiego.

13. Akcja „Bezpieczne ferie 2019”

Celem interwencji było stworzenie bezpiecznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, zwłaszcza w zakresie bezpiecznych zachowań zdrowotnych. Działania podejmowane w ramach interwencji w szczególności dotyczyły edukacji w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych związanych z bezpieczeństwem dzieci i młodzieży w okresie trwania ferii zimowych.

Partnerzy interwencji: organizatorzy wypoczynku zimowego, jednostki samorządu terytorialnego, ośrodki kultury, sportu i rekreacji, pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania, kadra pedagogiczna i opiekuńcza.

Działania informacyjno - edukacyjne prowadzono podczas akcji profilaktycznych, prelekcji, pogadanek w środowisku szkolnym i placówkach wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. Akcję promowano w środkach masowego przekazu, na stronie internetowej Stacji.

Liczba osób objętych oddziaływaniem **125** osób co stanowi **0,14%** liczby mieszkańców powiatu kłobuckiego.

14. Akcja „Bezpieczne wakacje 2019”

Celem interwencji było zwrócenie uwagi na problem zdrowotny związany z nadmierną ekspozycją na promieniowanie ultrafioletowe w solariach, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia dla

zdrowia dzieci i młodzieży. Działania podejmowane w ramach realizacji interwencji w szczególności dotyczyły edukacji społeczeństwa w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych związanych z bezpieczeństwem korzystania z promieni słonecznych oraz zabiegów opalających w solariach jako kluczowego zagrożenia dla zdrowia, a w szczególności dzieci i młodzieży. Podczas prowadzonych działań promowano bezpieczne zachowania podczas letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Partnerzy interwencji: organizatorzy wypoczynku letniego, jednostki samorządu terytorialnego, ośrodki kultury, sportu i rekreacji, administratorzy basenów, kąpielisk, dyrektorzy placówek nauczania i wychowania, pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania, kadra pedagogiczna i opiekuńcza.

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas akcji profilaktycznych, prelekcji, imprez w środowisku szkolnym i placówkach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Udzielano porad w zakresie bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych, konsekwencji zdrowotnych nieodpowiedzialnego korzystania z promieniowania ultrafioletowego (UV) oraz zalecanych środków chroniących skórę oraz zasad bezpieczeństwa podczas letniego wypoczynku. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. Akcję promowano w środkach masowego przekazu, na stronie internetowej Stacji.

Liczba osób objętych oddziaływaniem 875 osób co stanowi 1% liczby mieszkańców powiatu kłobuckiego.

15. Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” zorganizowana z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w ramach Projektu „Zdrowe dziecko – zdrowy dorosły – zdrowa rodzina” kierowana do ogółu społeczeństwa.

Kampania ma na celu promocję szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym, wzrost świadomości społeczeństwa dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych, a tym samym zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym.

Partnerzy interwencji: jednostki samorządu terytorialnego, podmioty lecznicze, placówki szkolne, przedszkolne, żłobki, pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania, kadra pedagogiczna, pracownicy Sekcji Epidemiologii.

Działania informacyjno - edukacyjne realizowano podczas akcji profilaktycznych, prelekcji, pogadanek, imprez w środowisku szkolnym, przedszkolnym i lokalnym. Organizowano punkty informacyjno-edukacyjne, w których prowadzono poradnictwo w zakresie obowiązkowych i zalecanych szczepień profilaktycznych oraz dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych. W placówkach przedszkolnych prowadzono akcję czytania bajki pt. „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana” realizowanej w ramach wojewódzkiego projektu „Klub Zdrowego Przedszkolaka”. W ramach kampanii promowano Europejski Tydzień Szczepień. Działania realizowano we współpracy z Sekcją Epidemiologii. Kampanię promowano na stronach internetowych powiatu kłobuckiego i Stacji.

Liczba osób objętych oddziaływaniem 750 osób co stanowi 0,8% liczby mieszkańców powiatu kłobuckiego.

16. Akcja „ Lekki tornister”

„Lekki tornister” to akcja realizowana w ramach profilaktyki wad postawy, adresowana głównie do uczniów klas I – III szkół podstawowych, rodziców i opiekunów dzieci.

Celem akcji jest podniesienie poziomu wiedzy dzieci, rodziców i opiekunów na temat profilaktyki chorób układu ruchu, zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków i tornistrów.

Partnerzy interwencji: jednostki samorządu terytorialnego, placówki szkolne, pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania, kadra pedagogiczna, pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży.

Działania informacyjno - edukacyjne w zakresie profilaktyki wad postawy realizowano w formie prelekcji, pogadarek, prezentacji multimedialnych, pokazów i ćwiczeń. Działania prowadzono we współpracy z pracownikiem pionu Higieny Dzieci i Młodzieży podczas akcji ważenia plecaków, tornistrów. Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Liczba osób objętych oddziaływaniem 572 osób co stanowi 0,6% liczby mieszkańców powiatu kłobuckiego.

17. Inne Przedsięwzięcia

- Prowadzono działania edukacyjne mające na celu zwrócenie uwagi na problem antybiotykooporności oraz nadużywania i niewłaściwego stosowania antybiotyków. Przekazano materiały informacyjno-edukacyjne zakładom opieki zdrowotnej oraz placówkom nauczania i wychowania.
- Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące bezpiecznego grzybobrania i profilaktyki zatruc grzybami.
- Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki wszawicy. Przekazano materiały jednostkom samorządów terytorialnych, placówkom opiekuńczym, wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży oraz nauczania i wychowania.
- Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki grypy, promowano profilaktyczne szczepienia ochronne oraz prowadzono dystrybucję materiałów. Działania promowano w prasie lokalnej, na stronach internetowych powiatu kłobuckiego i Stacji.

Podejmowane działania w ramach interwencji programowych i nieprogramowych na poziomie powiatu w roku 2019 r. realizowano przy współpracy i wsparciu wielu instytucji np.:

- Starostwo Powiatowe
- Urząd Miast i Gmin
- Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień „MONAR”
- Miejski Ośrodek Kultury
- NZOZ „NOVO – MED” Centrum Profilaktyki i Lecznictwa
- NZOZ SKOR – MED”
- NZOZ „ZDROWIE”
- Zespół Opieki Zdrowotnej
- Komenda Powiatowa Policji
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna
- Ośrodki opiekuńczo - wychowawcze
- Placówki nauczania i wychowania
- Placówki wypoczynku letniego i zimowego

Realizowane działania mają wpływ na wzrost świadomości i wiedzy w aspekcie wciąż aktualnych zagrożeń zdrowotnych. Odgrywają istotną rolę w kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci, młodzieży i mieszkańców naszego powiatu.